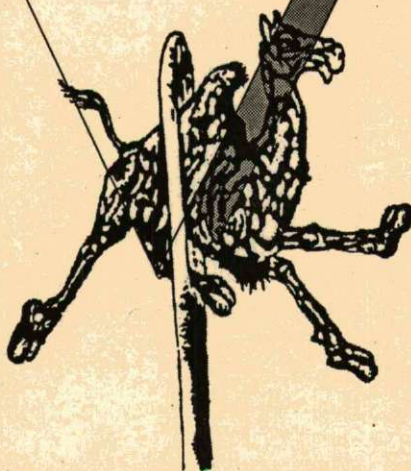

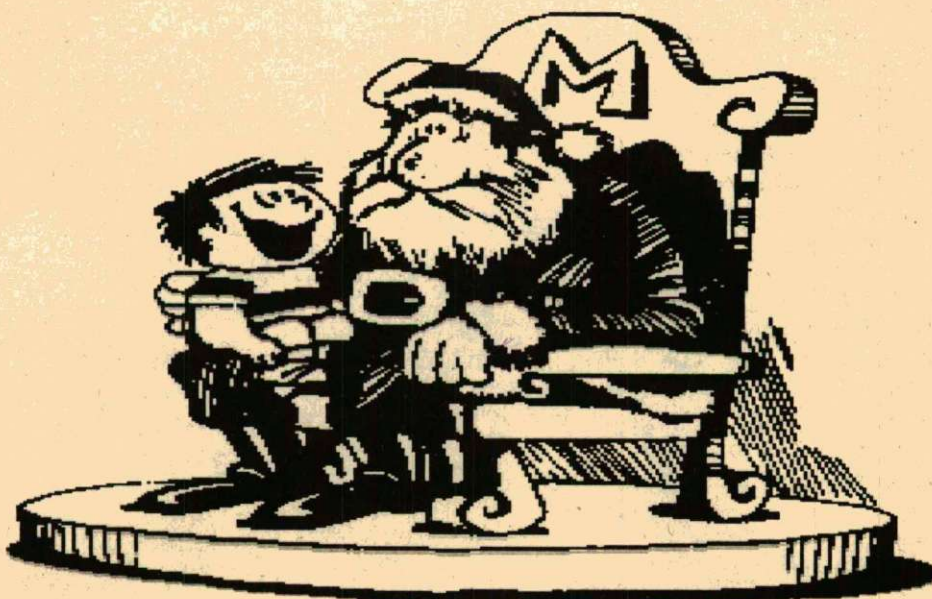
Tű

1997. március
VIII. évfolyam 5. szám

Kiadja: JGYTF
Hallgatói Önkormányzat

JUHÁSZ GYULA MAPOK

Hogy legyen miről mesélni az unokáknak

Kedves Olvasó!

Először munkatársaim nevében is köszönetet mondok a HÖK soron kívüli beruházásáért, melynek következtében megoldódni látszik agg gép-parkunk (a monitor oldalán a következő felirat található: Szeretlek Kleopátra. Antonius) majdnem-használhatatlansága.

Kedves kötelességem után a negyedik évfolyam azon tagjaihoz fordulok, akik még nem hallották (lefogadom, hogy a két kezemen meg tudnám mutatni, hányan vannak), hogy a szakdolgozat (az a dög!) leadásának határideje 1997. április 7-e hétfő. Tehát belefér az időbe a csodáért való könyörgés a húsvéti nyuszihoz, de ha ez sem jön be, nincs mese, kihajigálni a locsolókat, illetve eltekinteni a szomszéd faluban lakó kedves rokonok meglocsolásától, és a szakdolgozatírás imitálását felváltani immár a komoly, alkotó, szellemi erőfeszítést (gondolkodást?) igénylő munkával.

Szerintem az imígyen agonyvágott tavaszi szünet csapnivalóságát némileg kompenzálni tudja majd az áprilisban megrendezésre kerülő Juhász Gyula Napok fedőnevű non-stop szórakozás (más megfogalmazásban: Tibicsoki/sós-mogyoró/autósüldözés). Tanítási szünet lesz ugyan a három nap alatt (illetve kettő és fél, mert szerdán délig nincs mentség), de a komoly erőfeszítést kifejtő szervezők mellett én is remélem, hogy a nagy érdeklődés miatt lesz II., III. IV., stb. Juhász Gyula Napok is. /Tessék nyomulni, katal' lesz!!!/

Csak ennyit akartam mondani, meg aztán késő is van.

B. A.

A VEZETŐTESTÜLET TAGJAINAK FOGADÓÓRÁI

Agócs Angéla

kedd: 9.00-12.00

csütörtök: 12.00-13.00

péntek: 10.00-12.00

Albert József

kedd: 11.00-16.00

szerda: 12.00-13.00

Basa István

hétfő: 14.00-16.00

kedd: 12.00-16.00

Domokos Tamás

hétfő: 8.00-10.00

kedd: 9.00-10.00

péntek: 9.00-12.00

Dóra Krisztina /tanulmányi referens/

szerda: 10.30-14.30

csütörtök: 10.00-12.00

Harkány Zsuzsanna

szerda: 10.00-16.00

csütörtök: 10.00-14.00

Hamza Lilla

kedd: 13.00-14.00

szerda: 10.00-14.00

csütörtök: 14.00-15.00

Járfás Lajos /pályázati referens/

hétfő: 10.00-11.00, 15.00-16.00

kedd: 12.00-13.00

csütörtök: 12.00-13.00

péntek: 10.00-12.00

Mészáros Ferenc

/kulturális referens/

hétfő: 10.00-12.00

kedd: 12.00-13.00

csütörtök: 10.00-12.00

Szűcs Ágnes

/pénzügyi referens/

hétfő: 8.00-13.00

kedd: 12.00-14.00

szerda: 11.00-13.30

csütörtök: 12.00-13.00

A FŐISKOLAI VÖRÖSKERESZT TÁJÉKOZTATÓJA

Ismét lehetőség van az újszegedi Gyermekkorház
kis betegeinek patronálására.

Azok a hallgatók, akik szívesen járnának
a kórházba a gyerekekkel foglalkozni,
további információt kaphatnak:

– **Dr. Herzfeld Rozália** tanárnőtl
(főiskolai docens, Kémia Tanszék)

– **Dr. Kövesdi Katalin** tanárnőtl
(főiskolai docens, Fizika Tanszék)

– **Kulacsik Júlia** főiskolai tanársegédttől
(Orosz Tanszék)

Minden érdeklődőt szeretettel várnak.

a főiskolai Vöröskereszt vezetősége

A DJB-KÉPVISELŐK FOGADÓÓRÁI A HALLGATÓI IRODÁBAN

1. Alapegység	Csanádi Ildikó	kedd: 14.00-15.00 szerda: 09.30-10.30
2. Alapegység	Tóth Brigitta	hétfő: 10.00-12.00
3. Alapegység	Schmidt Andrea	kedd: 14.00-16.00
4. Alapegység	Krassói Éva	kedd: 08.00-09.00 csüt: 08.00-09.00
5. Alapegység	Vőneki Judit	kedd: 12.00-13.00 szerda: 14.00-15.00
6. Alapegység	Szentpéteri Matild	hétfő: 14.00-16.00
7. Alapegység	Szolga Balázs	kedd: 11.30-12.30 szerda: 14.00-15.00
8. Alapegység	Lakatosné Tóth Anita	hétfő: 13.00-15.00
9. Alapegység	Barna József	kedd: 09.00-10.00 csüt: 08.00-09.00
10. Alapegység	Harkány Zsuzsanna	szerda: 10.00-16.00 csüt: 10.00-14.00
11. Alapegység	Szűcs Ágnes	hétfő: 08.00-13.00 kedd: 12.00-14.00 szerda: 11.00-13.30 csüt: 12.00-13.00
12. Alapegység	Bános Bernadett	kedd: 08.00-09.00 szerda: 08.00-09.00
13. Alapegység	Mózes Dóra	kedd: 10.00-12.00

Tájékoztató a JGYTF Vöröskereszt Alapszervezetének tevékenységéről

Alapszervezetünk vezetősége nevében szeretettel köszöntünk minden kedves vöröskeresztes tagunkat, és valamennyi, a tevékenységünket támogató főiskolai oktatót, nem oktató dolgozót és hallgatóinkat.

Továbbra is folytatjuk hagyományos, sokak számára ismert programjaink szervezését – véradás, rendszeres vérnyomásmérés, kedvezményes vásárlási akciók, onkológiai szűrővizsgálat, a hallgatók gyermekkorházi patronálásának megszervezése -, hogy csak a legismertebbeket említsük.

Ezeknek a programoknak, rendezvényeknek a finanszírozását a tagdíjakból befolyt összegből fedezzük. Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik az 1996-os évben a tagdíj befizetésével támogatják alapszervezetünk munkáját.

Kérünk minden kedves kollégát és hallgatót, lehetőségei szerint ebben az évben is támogassa szervezetünk munkáját, hívja fel munkatársai, a hallgatók figyel-

mét is a Vöröskereszt tevékenységére. Minden jelenlegi és leendő vöröskeresztes tagunk anyagi és erkölcsi támogatását köszönettel fogadjuk.

Az éves alaptagdíj dolgozók részére továbbra is 100 forint, diákok és nyugdíjasok részére 50 forint. Lehetőség van ennél nagyobb összeggel is támogatni munkánkat. Az alaptagdíjak összegének 60%-a marad a főiskolai alapszervezet pénztárában, míg az alapdíjon felül befolyt összeg teljes egészében a mi rendelkezésünkben marad.

Újonnan belépő tagjainknak a tagdíj befizetését igazoló kartont – amit a Városi Vöröskereszt állít ki – utólag juttatjuk el.

A tagdíjat **aktivistáinknál és Mihály Ilésné előadónál** (Tanulmányi Osztály) lehet befizetni – új és régi tagoknak egyaránt.

Figyelemüket és támogatásukat köszönjük.

Dr. Herzfeld Rozália (elnök)

Kulacsik Júlia (titkár)

HOGYAN

KÉRVÉNYEZZÜNK?

Gyakran előfordul, hogy egyes-bajos dolgaink miatt a főiskola különböző szerveihez (Tanulmányi Osztály, tanszékek, bizottságok) kérvénnyel kell fordulnunk. Ahhoz, hogy minél nagyobb legyen az esély a sikerre nem árt figyelembe venni néhány alapszabályt. A beadványunk legyen kérvény, fontos, hogy KÉRJÜNK és kérvényünk tartalmazzon minden szükséges adatot!

MI AZ, AMIT MINDEN KÉRVÉNYNEK TARTALMAZNIA KELL?

1. Az illetékes megszólítását.

2. A kérvény tárgyát (milyen ügyben írunk?).

3. A kérelmező nevét, évfolyamát, szakpárját és a csoportjelzését.

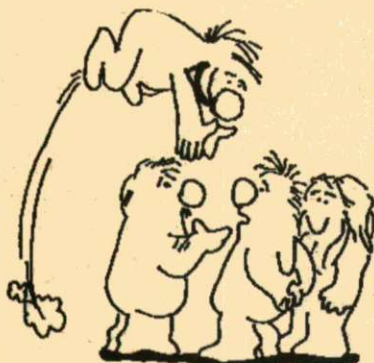
4. Magát a kérvény szövegét (itt nagyon fontos, hogy érthetően írjuk le, mit akarunk)

5. Indoklást.

6. A kérvény beadásának dátumát.

7. Saját (olvasható) aláírásunkat.

Hasznos, ha a kérvényt gépelve adjuk be, de ha ez nem lehetséges, akkor legalább legyen olvasható az írásunk.

**A Főiskolások
a Szegedi
Universitasban
Alapítvány**

pályázatot hirdet a

**tandíjmentességből
kimaradt hallgatók**

résére.

**A kézzel írott pályázat
tartalmazza:**

- a pályázó évfolyam-
és csoportjelzését,
- tanulmányi átlagát,
- eddigi kulturális, sport
vagy közéleti tevékenységének
rövid ismertetését.

A pályázók közül húsz
hallgatónak az alapítvány
az alaptandíj teljes
összegének
a felét (5.000 forint) fizeti
az 1996/97-es tanév
II. félévére.

*A pályázatokat
1997. április 1-ig
a Hallgatói Irodában
kell leadni.*

**A Juhász Gyula Tanárképző Főiskola
HALLGATÓI ÖNKORMÁNYZATA
pályázatot ír ki a**

HÖK-elnöki tisztség betöltésére.

Pályázhat minden nappali tagozatos főiskolai hallgató.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- az eddigi közéleti tevékenység ismertetését,
- elnöki tevékenységével kapcsolatos elképzeléseit, javaslatait,
- a HÖK további működésével kapcsolatos koncepcióját.

A pályázatok benyújtási határideje:

1997. április 14. hétfő, 16 óráig a Hallgatói Irodában.

A pályázókat az első fordulóban a HÖK vezetőtestülete
hallgatja meg, pályázatukról szakmai Véleményezést ad.

A második fordulóban a Küldöttgyűlés hallgatja meg
a jelölteket, és dönt az elnök személyéről.

A pályázatok elkészítéséhez a HÖK minden szakmai
segítséget megad, a szükséges dokumentumokat
a pályázók rendelkezésére bocsátja.

**A Juhász Gyula Tanárképző Főiskola
HALLGATÓI ÖNKORMÁNYZATA
pályázatot hirdet:**

**pénzügyi referensi, tanulmányi referensi,
kulturális referensi, pályázati referensi
tiszttség betöltésére.**

Pénzügyi referens

Felelős:

- a TO-val való kapcsolattartásért,
- a DJB döntéseinek pontos adminisztrálásáért,
- vonatkozó pénzügyi szabályzók alapján
a hallgatói kifizetési listák elkészítéséért,
- A Gazdasági Hivatallal a kifizetési időpontok egyeztetéséért,
- a reklamációk ügyintézéséért,
- a kifizetések összegszerű regisztrálásáért,
- a DJB adminisztrációs munkáiért.

Munkájáról folyamatosan tájékoztatja a HÖK elnökét.
Köteles a Küldöttgyűlésnek a HÖK pénzügyi helyzetéről
legalább félévente egyszer beszámolni.

Lehetőség szerint naprakész információkkal kell
rendelkeznie a hallgatói normativa aktuális összegéről.

A HÖK-elnökkel részt vesz minden olyan fórumon,
mely a HÖK pénzével kapcsolatos
kérdésekkel foglalkozik.

**A Juhász Gyula Tanárképző Főiskola
Hallgatói Önkormányzatának Vezetőtestülete
pályázatot hirdet a**

**TÜ főiskolai magazin
főszerkesztőjének személyére.**

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a pályázó eddigi közéleti tevékenységének bemutatását,
- a lapszerkesztés felvállalt alapelveit,
 - részletes költségtervet,
- a lap arculatára vonatkozó elképzelést (formátuma, tördelése),
- a lap előállításának részletes költségtervét (tördelés és nyomdaköltség),
- a megjelenés (példányszám, megjelenés dátumai) és a terjesztés (hallgatókhoz való eljuttatás) tervét.

*Pályázatok beadásának határideje:
1997. április 14., hétfő,
Hallgatói Iroda.*

Tanulmányi referens

Feladata, hatásköre:

- a mindenkor érvényben levő TVSZ, tantervek és a főiskola tanulmányi ügyekkel foglalkozó szabályzatainak ismeretében a hallgatók ezirányú érdekvédelmének ellátása,
 - a tanulmányi, oktatási ügyekben illetékes főiskolai bizottságokban dolgozó hallgató tanulók munkájának segítése, koordinálása.
- Munkájáról folyamatosan tájékoztatja a HÖK elnökét.

Pályázati referens

Feladata, hatásköre:

- a hallgatókat érintő pályázatok figyelemmel kísérése, illetve azok mind szélesebb hallgatói réteggel való megismertetése,
- adott esetben központi pályázatok elkészítése.

Kulturális referens

Feladata, hatásköre:

- a főiskola öntevékeny, kulturális csoportjaiban tevékenykedő hallgatók munkájának, működésének segítése,
- a HÖK-kel kapcsolatos mindennemű információ áramlásának biztosítása, ennek minél jobb megszervezése.

A pályázatoknak tartalmaznia kell:

- a pályázó eddigi közéleti és a tisztséggel kapcsolatos szakmai tevékenységének ismertetését,
- a pályázó a tisztséggel kapcsolatos terveit, elképzeléseit.

A pályázatokat 1997. április 14-ig, 16.00 óráig lehet leadni a Hallgatói Irodában.

Még pár szó az úrgammás sztorihoz

A TÜ februári számának 8. oldalán közöltem válaszlevelem bizonyos E.I. számára (ámbátor mindenki okulására), melyben azon, lapunkban publikált vádjára válaszoltam, mely szerint a Xénia láz-mozgalom témája főleg egy tanárképző főiskola újságjában.

Az igazsághoz hozzátartozik, hogy a xeniásokkal foglalkozó írást Borsi Péter munkatársam jegyzi, tehát őt illette volna az első reagálás joga. Ezért most elnézést kérek tőle: „Bocs, Peti!”, s mindenkitől, aki kifogásolta ezt. Mentségemre szolgáljanak a következők: egyrészt mint szerkesztő én is rábólintottam a témára, tehát valahol enyém is a reagálás joga. Másrészt véleményemet akkor is közreadtam volna, ha nem vagyok szerkesztőségi tag.

Tehát didaktikailag bocs', viszont pedagógiailag továbbra is fenntartom.

Tisztelettel:

Herczeg Zsolt

Tanszéki Tűkörkép

Pszichológia Tanszék

Páger Margit tanárnő április 18-19-én önismereti speciálkollégiumot tart. Az érdeklődőket április 18-án, péntek délután 14 órakor várja a főépület portája előtt. A tréningek időtartama pénteken du. 14 órától 20 óráig, szombaton de. 8-tól 13-ig.

Ének-zene Tanszék

- A tanszék hallgatói nagysikerű hangversenyt tartottak március 11-én a 821-es teremben.

- Április 17-én csütörtökön kerül megrendezésre a negyedéves karvezetők diploma-hangversenye a 821-es teremben (Hattyas sor). Minden zenekarot szeretettel várunk.

- „Éneklő ifjúság” címmel rendeznek hangversenyt a tanszéken április 23-án, amelyen 3 kórus vesz részt. A vegyeskart 2 diplomázó diák vezeti: Mátyus Ivett és Lénárd Katalin.

Orosz Nyelv és Irodalom Tanszék

- Decemberben zajlott le a tanszéken a fonetikai és szépkiejtési verseny, amelyen a II. és III. évesek valamennyien részt vettek. A tanszék ezúton is szeretné köszönetét kifejezni a HÖK-nek, hogy biztosította az anyagi kezet az első 3 helyezett könyvjutalmához.

- Dr. Szögi Istvánné adjunktus kíséretében néhány orosz szakos hallgató részképzésben vesz részt Moszkvában.

Történettudományi Tanszék

- A IV. Béla Kör pályázatot nyújtott be a Felsőoktatási Fejlesztési Alaphoz konferencia rendezésére, amelyen Szent István hatalomra kerülését fogják megtárgyalni.

- A tanszék folyóirata, a Belvedere Meridionale is pályázatot nyújtott be egyéves költségeinek fedezésére.

- A tanszék felvette a kapcsolatot a szegedi Széchenyi Körrel, és ezt szakmetodikai szempontból szeretnék kihasználni, pl. olvasótáborok, közös rendezvények szervezése.

- A SZAB (Szegedi Akadémiai Bizottság) Filozófiai és Történeti Szakbizottsága mellett Egyház- és Művelődéstörténeti Munkabizottság jött létre. Ebben a bizottságban a tanszéken tanító tanárok mindegyike részt vesz (ők az alapító tagok is).

- Csiga Andrea (III. évf.) vezetésével munkaközösség alakult, amely a szegedi zsidóság hagyatékának feltárását tűzte ki célul.

- Április 21-26-án kerül sor a III. évfolyam minden évben szokásos kirándulására.

Francia Nyelvi Tanszék

Catherine Chamfrault, a tanszék tanárának szerkesztésében országos kiadású magyar-francia havilap indult októberben. Az azóta is megjelenő lap pedagógiai jellegű, és lehetőséget biztosít minden franciául tanuló diák számára a publikálásra. A kiadásra szánt írásokat, cikkeket ott a tanszéken, vagy a következő címen lehet leadni: 6722 Szeged, Vitéz u. 13-15.

Olasz Nyelv- és Irodalom Tanszék

- A Római Egyetemmel közösen a tanszék Programfinanszírozási Pályázatot nyújtott be a két intézmény közötti együttműködés erősítésére.

Filozófia Tanszék

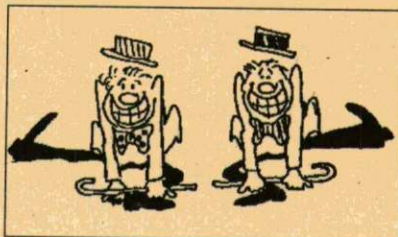
Április végén a tanszék előadást szervez, melynek témája az alkalmazott filozófia lesz.

Juhász Gyula

Napok

1997. április 16-17-18.

Minden csoda

három napig

tart (?)

Az Universitasba lépés nem feltétlenül jelenti az intézményi szuverenitást, az önálló arculat elvesztését – ezen remény, kimondva vagy kimondatlanul, ott él a legtöbb főiskolásban. Az önállóság, egyediség azonban tettek híján csupán elképzelés. Megvalósítása, büszke hirdetése a gyakorlat feladata. Például olyan kezdeményezéseké, mint az áprilisi Juhász Gyula Napok, melynek kapcsán Mészáros Ferencel, a JGYTF HÖK kulturális referensével beszélgetett a TÚ munkatársa.

TÚ: – Honnan, kitől ered a Juhász Gyula Napok ötlete?

Mészáros Ferenc: – Jancsák Csaba HÖK-elnök pályázatában már szerepelt egy ilyen specifikusan intézményi rendezvénysorozat megvalósításának a terve. Az ország más felsőoktatási intézményeiben már régóta ápolta hagyomány az ilyen típusú programok szervezése. Úgy véltük, hogy a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola is beléphet ebbe a sorba. Nem titok, hogy hagyományteremtő céllal vágtunk bele a szervezésbe, számítottunk a főiskola minden oktatójára, dolgozójára és hallgatójára.

TÚ: – Kik látják el a szervezési feladatokat?

M.F.: – Jancsák Csaba HÖK-elnök, Cseh Attila kulturális titkár, Nagy Ferenc irodavezető, jómagam, mint kulturális referens, illetve a HÖK egész gárdája. Itt szeretném elmondani, hogy várunk jelentkezőket a szervezők

és a rendezők soraiba. Aki ezért az ügyért dolgozik, az a saját intézményét szolgálhatja munkájával.

TÚ: – Apropos saját intézmény. A plakátok hirdetik, hogy a rendezvény április 16-17-18-án várja vendégeit – mindenkit, vagy csak a Juhász Gyulásokat?

M.F.: – Saját hallgatóink ingyen, a diákigazolvány felmutatásával léphetnek be a helyszínekre. Az Universitas polgáraitól pedig egyelőre bizonytalan, de megfizethető összeget fogunk kérni, illetve a HVK-kártyát kell felmutatniuk. Az esetleges profitot valószínűleg felőrlik a költségek, ha mégis marad, úgy azt a Főiskolások a Szegedi Universitasban Alapítvány kapja.

TÚ: – Miből fedezitek a színvonalasra tervezett programok bizonyára tetemes költségeit?

M.F.: – Jórészt az általunk megkeresett szponzorok adományaiból. Örömkre szolgál, hogy számos olyan cég és szervezet támogatja a Juhász Gyula Napokat, amely már többször állt a JGYTF HÖK kezdeményezési mellé.

TÚ: – A főiskola majd féltucat épületben lakik. Hol kapnak helyet a programok?

M.F.: – Egy ilyen rendezvénysorozat szempontjából (is) igen kellemetlen dolog, hogy sok, egymástól távol eső épület van. Törekedtünk arra, hogy minél több épületet bevonjunk a programok-

ba: a rendezvények a főépületben, a Szilléri sugárúti épületben és a Topolyán kaptak helyet, minden helyszínen más-más tematikával.

TÚ: – Több program szabad ég alatt zajlik majd. Mi lesz rossz időjárás esetén?

M.F.: – Imádkozunk, hogy ne legyen rossz idő...

TÚ: Lesz-e tanítás a Juhász Gyula Napokon?

M.F.: – Sokat töprengtünk azon, kérjünk-e főigazgatói szünetet a programok idejére. (Tudod, milyen a főiskolás: ha megtudja, hogy szünet van, előző este hazamegy.) Végül mégis kértük a főigazgató urat, aki beleegyezését adta, így április 16-án, szerdán délig még lesz tanítás, de csütörtök és péntek már főigazgatói szünet.

TÚ: – Úgy gondoljátok, hogy a főiskolások ezt hallva nem kapnak buszra, vonatra?

M.F.: – Én bízom a vonzó programtervben, mindenképpen bízom abban, hogy több száz hallgató eljön a saját intézményének rendezvényére.

TÚ: – Látsz lehetőséget arra, hogy az erősen ellanyhult intézményi lokálpatriotizmust felélesztheti egy ilyen saját produkció?

M.F.: – Feltétlenül osztom ezt a nézetet. Ez a Juhász Gyulások három napja, velük és nekik rendezzük, tehát mindenkinek ott a helye.

Herczeg Zsolt

Néhány program a teljesség igénye nélkül

április 16. szerda

14 órától a Szilléri sgt.-i épület Galériájában: rajz szakosok kiállítása. Ugyancsak a „J” épület ad otthont egy kamarazenei hangversenynek (könyvtár), illetve este 20 órától a főiskolai zenekarok bemutatkozó koncertjének (udvari színpad).

április 17. csütörtök

Ezen a napon műveltségi/szakmai vetélkedő, a főiskola öntevékeny csoportjainak bemutatkozása, videovetítés és nem utolsósorban Távaszköszöntő Kulturális Est várja majd az érdeklődőket a főépületben.

április 18. péntek

A zárónap a „lazításé”: sportbemutatók, kispályás futballkupa, bográcsgulyás-főzés, Csillagszemű Juhász-választás a Topolya sori Sporttelepen.

A három napos rendezvény záróműsorára is itt kerül majd sor remélhetőleg „teltház” előtt.

/A szervezők a programbeosztás és programváltoztatás jogát fenntartják./

OTDK – Szekciót rendez a főiskola

A Juhász Gyula Tanárképző Főiskola 1997. április 2-3-4-én rendezi meg a XXIII. Országos Tudományos Diákköri Konferencia Tantárgypedagógiai és Oktatástechnológiai Szekcióját. A Szervező Bizottságot dr. Herendi István vezeti.

A konferencia fő célja: az ország különböző felsőoktatási intézményeiből érkező, kiemelkedő tudományos diákköri munkát végző hallgatók számára szakmai nyilvánosságot, találkozási és megmérettetési biztosítani, segíteni a legtehetségesebbek tudományos pályájának kibontakozását.

Legyél te a Csillagszemű Juhász!

Nyerd el a címet a

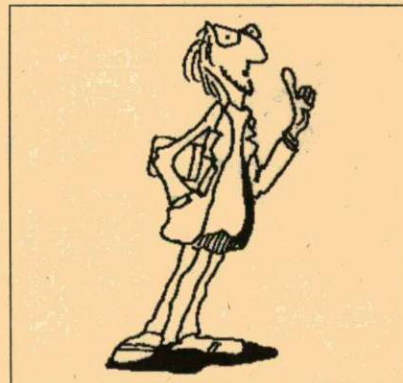
Juhász Gyula Napok
keretében megrendezendő vetélkedőn!

Gyűjtsd össze a nyájad, és jelentkezz a HÖK-ön, hogy indulhass a versenyen!

Ne légy nyuszi, legyél inkább Csillagszemű Juhász!

FOCI, KOSÁR

Még nem késő benevezni a Juhász Gyula Napok kispályás labdarúgó és/vagy kosárlabda-bajnokságába. Akik nevezni akarnak, azok a HÖK-ön kiragasztott nevezési plakáton megtehetik a rubrikák értelemszerű kitöltésével.

A konferenciára való eljutást intézményi válogatás előzte meg.

A beérkező dolgozatokat 2-2, szakterületén elismert bíráló minősíti a konferenciát megelőzően, majd az előadás helyszíni értékelése után a tagozati zsűri alakítja ki a helyezési sorrendet.

Az előadások összefoglalója kötet formájában megjelenik, de a sikeres szereplés eredményeképp számos dolgozat más publikálási lehetőséget is kap.

A szekció megrendezésére 24 intézmény, illetve intézményi kar részvételével 12 tagozatban kerül sor. A küldő intézmények főleg óvóképző, tanítóképző és tanárképző főiskolák, de egyetemekről és műszaki főisko-

lákrról is érkeztek dolgozatok. A résztvevők száma az előzetes kalkulációk szerint meghaladja a 200 főt.

A konferencia alszekciói a következők: egészségnevelés, ember és társadalom, ember és természet, fizika, idegen nyelv, informatika az oktatásban, irodalom és anyanyelv, matematika, multimédia, oktatásfejlesztés, technika, zenei nevelés.

Az alszekciók zsűrije elnökből, tagokból és egy hallgatóból áll majd. Az egyes szekciókban átlagosan 9-10 dolgozatot fognak bemutatni.

A konferencia programja:

Április 2.:

– délután az érkező vendégek fogadása, elhelyezése, a szakmai zsűrik programegyeztetése történik.

Április 3.:

– 9.00 órakor lesz a konferencia ünnepélyes megnyitója a JATE központi épületének aulájában,

– 10.00-től megkezdődik az alszekciók munkája a Főépületben. Késő délután a zsűrik tanácskozása, a tapasztalatok értékelése következik.

A hallgatók és a vendégek számára a szekcióülések után délután és este kulturális programot kínálnak a szervezők:

– 15 órától orgonabemutató a Dómban.

– 16 órától a Díszteremben különböző programok várják az érdeklődőket (néptánc, bűvárok élménybeszámolója, vetítés...)

– 19 órakor a regisztrált vendégek számára állófogadás a Hágiban.

Április 4.:

– 9 órakor a JATE központi aulájában kerül sor az ünnepélyes eredményhirdetésre, illetve a konferencia értékelésére és bezárására.

A központi támogatás és a részvételi díj mellett szponzorok is segítik és támogatják a konferenciát és a Szervező Bizottság munkáját.

A konferencia kiadványának megjelentetésében a JGYTF HÖK-től kapnak segítséget a szervezők.

Az előadások nyilvánosak, minden érdeklődőt szeretettel várnak.

• Közművelődési Konferencia

1997. április 22-23-24., Szeged

Ki Menedzseli a Kultúrát?

avagy Kell Még Kultúra?

1997. április 22-23-24-én újra megrendezik az országos Közművelődési Konferenciát Szegeden a Közművelődési Tanszék hallgatói. Először 1992-ben, néhány évvel a rendszerváltás után hangzott el a címben feltett kérdés. Akkor, amikor a korábban olyan kényelmes állami finanszírozás megszűnt; megváltozott a támogatás rendszere, kezdett kicsúszni az eddig biztosnak számító talaj a kultúra alól. Pedig a kultúrának szüksége van a támogatásra, hiszen önmagában a legkritikább esetben termel közvetlen, kézzel fogható hasznot. De ki adja a pénzt, ha az állam már nem? Hogyan lehet a nonprofit szférában anyagi biztonságot teremteni? Hol van az a határ, ahol még nem a pénz diktál? Ilyen és ezekhez hasonló kérdések megválaszolására jött létre ez a konferencia.

Az első még „családias” légkörben zajlott, de azóta már országos méretűvé nőtte ki magát. Azt is mondhatjuk, hogy bár vannak az országban hasonló jellegű programsorozatok, de ez az egyetlen hallgatók által és hallgatók számára rendezett ilyen méretű és tematikájú rendezvény. Ez a konferencia nem a hasznosítást célozza meg, hanem azokat a diákokat akarja informálni a lehetőségről és a korlátokról, akik a közeljövőben a kultúra, a program-szervezés, illetve az újságírás valamely területén szeretnének tevékenykedni. Emellett lehetőséget nyújt a diákoknak, hogy a gyakorlatban is elsajátítsák az elméletben tanultakat. A résztvevők általában olyan intézményekből érkeznek, ahol a Közművelődési Tanszékhez hasonló képzés folyik, valamint a házigazdák vendégül látnak gyakorló közművelődési- és médiszakembereket. A Konferencia természetesen nyitott mindenki más számára is.

Az első három Konferencián a tervezett kérdések megvitatására plenáris üléseket tartottak. A negyedikről (1995) egy újítást követően szekciókra

bontva zajlanak az ülések. A hallgatók szakirányának megfelelően a média és menedzser csoportokban történnek a speciális előadások, de természetesen a mindenki számára hasznos plenáris ülések is megmaradtak.

1994-től jelenik meg a Konferencia saját lapja, a KMK, amely napi információkat szolgáltat, mindig az adott pillanatban felmerülő problémákat, híreket tolmácsolja a résztvevőknek.

A KMK hat esztendeje alatt eddig olyan ismert személyiségek is elfogadták a meghívást, mint pl.: Fodor Gábor (később művelődési és közoktatásügyi miniszter), Rajk László, Peták István (jelenleg az MTV elnöke), Réz András (esztéta).

A szervezők a '97-es konferenciával is meg akarják felelni a korábbi színvonalnak, ezért a média szekció a Diákújságírók Országos Egyesületével (DUE) és a Felsőoktatási Lapok és Lapkészítők Országos Társaságával közösen megrendezi a **Felsőoktatási Lapok I. Országos Találkozóját (FEL-OT)**. A közművelődési szekcióban a Dán Kulturális Intézet partneri támogatásával **Dán Délre** is sor kerül a rendezvény harmadik napján. Természetesen számos szórakoztató, kulturális program (állófogadás, koncert, színházlátogatás, kiállítások, bemutatók és tréningek) színesítik a KMK három napját.

A menedzser szakirány a kultúra elpiacosodásának kérdését vizsgálja majd. Meddig tudja megőrizni a kultúra a saját értékeit? Hogyan válik a reklám kiszolgálójává? Hol tart ma Magyarországon a reklám és a kultúra kapcsolata?

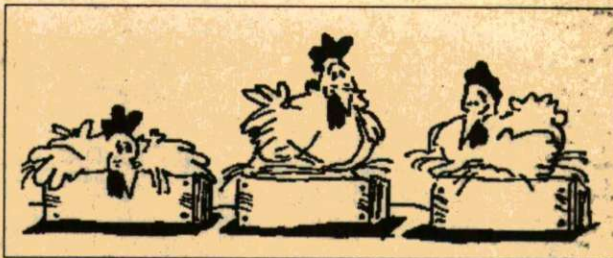
Az, hogy ezek a kérdések felmerülnek, bizonyítják: szükség van a KMK-ra. Annál is inkább, mert eddig még senki sem tudott megnyugtató, pontos választ adni a kérdésre: Ki Menedzseli a Kultúrát?

Ganczer-Herczeg

• „Nekem akkor lesz jobb, ha a másiknak is jobb!”

Új KB-titkárt választott a Küldöttgyűlés a Telekiben

A Kollégiumi Bizottság titkárának címére négyen pályáztak. Az első forduló szoros volt, a második körben azonban Tölcsér Tímea III. évf. matematika-földrajz szakos hallgató fejhosszal győzött vetélytársával szemben. A küldöttek által legjobbnak tartott programról kérdeztük az új KB-titkárt.

Tű: – Számítottál rá, hogy megnyered a választást?

Tölcsér Tímea: – Nem, mert azt hittem, hogy Szabolcsrrak (Török) szélesebb az ismeretségi köre, meg jobban hat az emberekre az, hogy KB-tag volt, és a jelölőbizottság támogatása is nagyobb hatást fog gyakorolni az emberekre. Viszont nagyon meglepett, hogy a második szavazáson kevesebb szavazatot kapott, mint az első. Ezt egyszerűen nem értem. Ha az első körben 30-an szavaztak neki bizalmat, a második körben miért kapott csak huszonkettőt? Ezt nem értem.

Tű: – Mégis, szerinted mi lehet ennek az oka?

T.T.: – Szerintem az, hogy az első szavazás után sokan elmentek és nem is jöttek vissza. Viszont annak örülök, hogy a kiesett két jelölt szavazatait szám szerint én kaptam meg.

Tű: – Mi volt az, ami miatt úgy döntöttél, hogy Te most, harmadévesen, elindulsz a választáson? Miért nem hamarabb, miért most?

T.T.: – Idáig azért nem, mert nem volt körülöttem senki olyan, akin láttam volna, hogy igen, ő elért valamit és ő tesz valamit a többiekért. Viszont Lajos (Járfás Lajos, volt KB-titkár) most nagyon sokat járt hozzánk. Szobatársam, Agócs Angéla pedig HÖK-ös. Így megérett bennem az, hogy: igen, én is szeretnék elérni valamit, és ha már el akarok érni valamit, akkor a többiekért akarom elérni.

Tű: – Most, mint KB-titkár, a terveidből elsőként miket akarsz megvalósítani?

T.T.: – Elsőként az emberekben fel kell ébreszteni azt, hogy a közöset értékelni kell. Az nem lehet, hogy a másiknak a hűtőjéből kilopják a kaját, meg letépjék a másik plakátját, mert nem szimpatikus a neve. Kollégiumban lakunk, nekem akkor lesz jobb, ha a másiknak is jobb. Első lépésként ezt kell az emberekben tudatosítani.

A számítógépterem-problémát mindenképpen meg kell oldani. A gépteremünk viszonylag jól felszerelt, 4 gép van benne, de eltűntek bizonyos dolgok. Hogy ki vitte el, nem tudom, nem is gyanúsítok senkit, de valakinek ki kell fizetni, valahonnan kell rá a

pénz. Erre azt vezették be, hogy félévenként 1000 forint ellenében a használó kap egy kódot és csak azzal mehet be. Ezt azonban csak öt ember vállalta. 5000 forintból nem lehet mit csinálni. Viszont a számítógépre szüksége van egy negyedévesnek a szakdolgozat miatt, egy matek szakosnak azért, mert ő tanul számítástechnikát, neki gyakorolnia kell. Vannak emberek, akik a szabadidejükkel nem tudnak mit kezdeni és lemennek játszani, és vannak olyanok, akik szeretnek számítógépezni, programokat csinálni és nem tudnak ezért 1000 forintot fizetni. Tehát ezt kell valahogy megoldani. Úgy tervezem, hogy szintenként közvéleménykutatást végzek ebben a témában is, és ezután ezekből a véleményekből talán összeáll a legjobb megoldás.

A másik a virág. Nagyon szeretnék a folyosó végére és/vagy a szobákba virágot. Ez sokkal otthonosabbá tenné a kollégiumot. A Technika Tanszéken olcsón tudnánk beszerezni cserepes virágot.

A könyvtár elég jól felszerelt és abszolút nincs kihasználva. Az emberek többsége nem is tudja, hogy kitől lehet a kulcsot elkérni, kinél lehet kölcsönözni. Én tudom: a 202-es szobában lakik Kapus Erika, őt kell keresni.

A színjátszókör egy nagyon pozitív ötlet. Nagyon sokat romlott a kulturáltsági szintünk, amióta ide járunk mert egyszerűen nincs rá időnk. És ha nem is színjátszókör, de felolvasás, vagy verselemzés jó lenne. Én nem vállalom el az ilyesmit, de gondolom Illés Robi felvállalná, és az ő irányításával ez is megvalósítható lenne.

Még nagyon fontosnak találom az emberek tájékoztatását is.

Tű: – Ezt hogyan szándékozod megvalósítani?

T.T.: – Szerintem a jó megoldás, hogy én írógépem lepötyögöm A/4-es papírra, hogy ez és ez történt, és kirakom a faliújságra. Az emberek elolvassák, a többség legalábbis.

Tű: – Mit vársz ettől a félévtől?

T.T.: – Ne romoljanak a dolgok. Kicsit jobban érezék magukat itt az emberek, és ne rohanjanak haza csütörtökre, amikor az első lehetőségük van rá. Ha nem meggondolják azt, hogy muszáj nekem hazamenni? Nem érzem itt elég jól magam? Ha már ennyit elérek, hogy elgondolkodik ezen, akkor máris csináltam valamit.

Árvai Mária

Tisztelt Szavazópolgárok!

Az alábbi interjúval szeretnénk javaslatot tenni a Hökkentőben meghirdetett „Főiskolánk LEGjava” elnevezésű pályázat 'A legnépszerűbb oktató' kategóriára. Munkatársunk (Kozák Endre) ugyan egész más apropóból (kötelező szemináriumi feladat) beszélgetett az illetővel, de úgy gondoljuk, a jól megrajzolt portré alapján esetleg olyan hallgatók is rá adják le voksukat, akiket eddig még nem tanított.

„Periférián élek, nem tudom, mi vagyok”

A főiskolások általában szemináriumról ismerik. A hallgatói zömmel pozitívan beszélnek róla. Dr. Gombos Józsefről van szó, a Társadalomelméleti Tanszék tanáráról, aki 15 éve tanít főiskolánkon.

K.E.: – Tanár úr, a hallgatói tudják önről, hogy Finnországgal foglalkozik és bármilyen témát össze tud kapcsolni a finnekkel. Honnan ered ez a vonzalom?

G.J.: – Az érdeklődés messzire visszanyúlik. Én is itt, a tanárképzőn kezdtem pályafutásomat, történelem-orosz szakos voltam. Az első diplomám is innen van. Egyszerűen ráálltam erre a témára, amikor a tőri tanszéken Szegfű tanár úr, Bezdán tanár úr és Kovács tanár úr elkezdte hajtani az embereket, hogy válasszanak TDK- és szakdolgozati témát. Tehát már tudományos diákkörösként is ezt kutattam, majd a finn-orosz háborúból írtam a szakdolgozatomat. Ez akkoriban elég forró téma volt, hiszen a szovjetek lerohanták a finneket, sőt, még ma sem nagyon található hozzá irodalom. Később az 1809-1917 közötti periódusra álltam rá, amikor Finnország orosz befolyás alatt állt. Ebből az időszakból készült a kandidátusim és a könyvem.

Hogy miért? Most nyáron volt a 20 éves házassági évfordulónk, ugyanis 20 éve van egy finn feleségem!

K.E.: – Hogyan ismerkedtek meg?

G.J.: – Hobbim volt a régészet. Tizenegy évig nyaranta kijártam Ópusztaszerre ásatásokra. És a sok tábor között volt egy nemzetközi régésztábor, ahol megismerkedtünk. Ahogy összeházasodtunk, ő

dolgozott, és levelezőn végezte az egyetem angol szakát, én pedig elkezdtem nappalin a főiskolát. Közben megszületett az első, majd a második gyermekünk. Az idősebb neve Jármó, ami a Jeremiás név finn változata, ugyanis mindkét gyereknek 2 finn keresztnéve van és magyar családnéve. Tehát ő Gombos Jármó Juhann, most 17 éves és kinn tanul Finnországban, a kisebbik pedig Lauri, ami a magyar Lőrinc névnek felel meg. Akkoriban jó volt a főiskolai ösztöndíj, majdnem annyit vittem haza, mint a feleségem fizetése. Emlékszem, Sándorfalván laktunk, hétvégén kigyalogoltunk a kocsmába 100 forinttal, és bőségesen megebédeltünk. Aztán később a feleségem átment nappalira, elvégezte az angol nyelv- és irodalom és a finnugor nyelvészet szakot. Most az angol tanszéken dolgozik.

K.E.: – Több alkalommal volt kinn Finnországban.

G.J.: – Igen, de meg ne kérdezze, hányszor, mert magam sem tudom. Az utóbbi időben inkább ritkán, de hosszabb időre megyek. Például 4 éve 4 hónapot, tavalyelőtt 6-ot voltam kinn. Tavaly nem jutottam ki, de az idén legalább 3 hónapot szeretnék ott tölteni. Kutatói ösztöndíjjal mentem, és Magyarország történetét tanítottam Helsinkiben, illetve Turku-ban az egyetemen. Nagyon jól hangzott, ahogyan ott hívnak, azt mondják hogy vendégprofesszor.

Finnország nagyon szép ország, pozitív és negatív emlékeim is vannak. Nagyon emlékezetes például a tövidéket megnézni. A negatív, hogy a nők nagyon emancipáltak,

és a hét végén ugyanúgy berúgnak, mint itt a férfiak.

K.E.: – Miért pont a Társadalomelméleti Tanszéken tanít?

G.J.: – Mert ide hívtak vissza. Tehát főiskolásként elmentem innen diplomáztam máshol is, majd visszaszajóztam. Akkoriban ezt marxizmus-leninizmus tanszéknek hívták, ami helyett ma sokan finoman csak filozófia tanszéknek mondanak. Érdekes az, hogy félig történésznek valloam ma is magam, tehát történész-politológusnak. De soha nem vonzódtam annyira a történelem iránt, hogy csak azzal foglalkozzam. Amit finnország történetével művelek, az is valami jogszociológiai, történetsszociológiai megközelítés. Ez jó is, rossz is, hiszen ismereteim szerint én vagyok az egyetlen Magyarországon, aki Finnország történetével foglalkozik. Nincs egy kritikus tudományos környezet mögöttem, amivel vitatkozni lehetne. Ezért már a szakmai viták miatt is megéri kijárni Finnországba, ott ugyanis el tudom mesélni, mivel foglalkozom, mi a véleményem. Sajnos ezt Magyarországon ilyen mélységben nem tudom megcsinálni. Persze bele lehetne abba kényelmesedni, hogy azt írok, amit akarok, mert ezek a „marhák” úgysem értik.

Megvan ennek a dolognak az az oldala is, hogy Finnországról rám asszociálnak, és fordítva. Ez nem csak a főiskolán van meg. Ha Finnország szóba kerül, például ír valaki egy könyvet, és felmerül a téma, rögtön azt mondják, ott a Gombos, majd ő. Volt olyan konkrét példa, amikor a pártrendszerekről kellett írnom, akkor, amikor én még a kutatásaimban nem tartottam ott, hogy máig elvezessem a témát. És hiába szabadkoztam, mondták, olvassak utána. Volt ugyan annyi irodalom itthon is, hogy összeollózhattam volna valamit, annál azonban igényesebb vagyok. Ezért egy hétre kimentem Finnországba. Akkor az út 16.000 forint volt, az írásomért pedig 10.000 forintot kaptam, tehát még 0-ra sem jött ki. Tehát komoly elvárások vannak amögött, hogy én vagyok az illetékes elvtárs.

Ugyanezt a határterületet érzem akkor, amikor a történészek politológusnak néznek, a politológusok pedig történésznek. Én pedig nem tudom eldönteni, hogy mi is vagyok. Tehát periférián élek.

K.E.: – Történelem-ország szakon végezett. Ez volt az első diplomája, amit még kettő követett.

G.J.: – Igen. A '80-as években politológia diplomát lehetett szerezni úgy, hogy azt tudományos-szocializmusnak hívták. Én ilyen szereztem, majd a rendszerváltás után az ELTE jogi karán szereztem politológus diplomát. Ez így három, és nem valószínű, hogy lesz még több.

K.E.: – Az átszervezés korát éljük. Mit szól az Universitashoz?

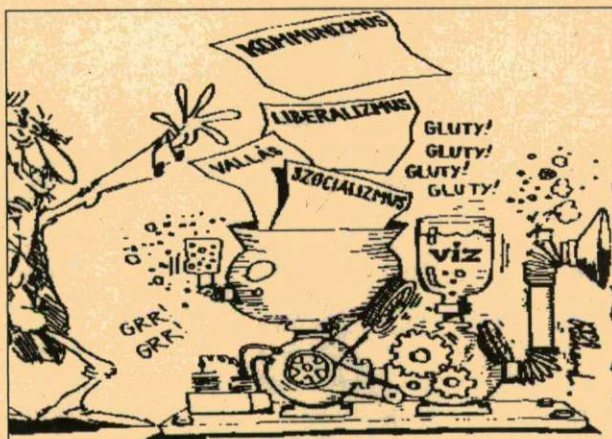
G.J.: – Úgy látom, régi gyakorlat, hogy hol centralizáció, hol decentralizáció érvényesül, amit gazdasági érvekkel támasztanak alá. Ez régen is így volt, tehát ez egy magyar vonás. Én biztos vagyok abban, hogy megérjük a decentralizációt is. Egyébként nem nagyon látok bele a dolgokba, de az akkreditációnak nem látom a végét. Az én órám ugyan nem voltak benn, de nem is tudom, hogy mit tudtak volna levonni. És ha nem tetszik, amit csinálók, akkor mit csinálnak? Elveszik a

kandidátusomat vagy eltiltanak a katedrától? Kicsit olyan ez az egész, mint amikor katona voltam, és jött a magas előljáró. Ilyenkor takarítás, fű zöldre festve, levelek visszargasztva a fára, minden kimeszelve. A nagy napon pedig megjelent a tábornok részegen, végigimbolyogta a portától a parancsnoki szobáig vezető 10 métert és mindenki megnyugodott. Ezzel vége is lett a dolognak, de két hétig lehetett előtte örülni. Ez is ilyen volt a főiskolán. Az akkreditáció lényegi része lezajlott akkor, amikor összeszedték, kinek milyen képzettsége van, mit, hol publikált. Ebből lehet valamilyen következtetést levonni, de ez nagyon kevés. Hiszen nehéz

megítélni, hogy melyik publikáció milyen színvonalú. Ráadásul a nyelvészeknek nehéz publikálni, és ha 3 évenként kiizzadnak 2-3 publikációt, örülnek annak is, ha valahol megjelenhet. Más pedig havonta ír ide-oda. Itt végül is az a lényeg, hogy a tanári karunk hogy állja meg a helyét az egyetemi gárdával szemben.

K.E.: – A kutatással vagy a tanítással foglalkozik szívesebben?

G.J.: – Amikor sokat tanítok, akkor a kutatás hiányzik, és fordítva. A kettőt nehéz együtt csinálni. Főleg azért, mert nem azt tanítom, amit kutatok, és a tanítás megszakítja a folyamatos kutatómunkát, nem lehet úgy elmélyülni. Ha meg kutatok, akkor hiányoznak a hallgatók, a „színház”. Általános iskolá-

ban nem szerettem tanítani, mert az olyan, mintha halaknak beszélne az ember, tehát nem szeretem, ha csak hallgatnak és serceg a toll. Néha szándékosan hülyeséget mondok, megvárom, hogy leírják, majd kihúzatom velük. Ha csak lehet, dialógust provokálok az órámon. A lényeg, hogy szeretek tanítani, de ez a kutatással együtt nem megy. Egyiket sem csinálom szívesebben a másiknál.

K.E.: – Miből áll össze önnél a jegy?

G.J.: – Ennek több tárgyi összetevője van, amiket év elején összeszedünk. A vizsgán előfordul, hogy elkérem a hallgató vázlatát és azt osztályozom le, vagy csak egy-egy

vázlatpontot kérek tőle részletesen. Azt szeretem, ha valaki érti, amit mond, és félek az olyan hallgatótól, aki a felkészülés során már a harmadik lapot írja tele folyamatos szöveggel. Úgy érzem, nagyon liberálisan osztályozok, arra tanítom a hallgatómat, hogy legyen saját véleményük és merjék azt vállalni.

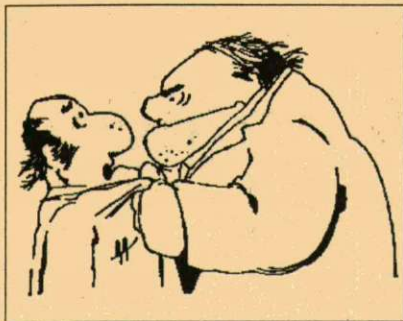
K.E.: – Hogy érzi, a hallgatói milyen érzéssel járnak be az óráira?

G.J.: – Viszonylag ritkán jutnak el hozzám visszajelzések, és ezekből úgy érzem, nem utálnak a hallgatók. És ezt érzem is, hiszen ha bemegyek szeminárumra, nem fogad fagyos csend. Persze vannak csoportok, amelyekkel nem találjuk meg a közös hangot. Érdekes dolog, hogy borzasztó jókat lehet a matekosokkal és a tesisekkel is politológiázni, tehát nem igaz, hogy a humán szakos hallgatókkal lehet csak dolgozni. Vannak kollégák, akik, hacsak lehet, a tesis csoportokat elcserélik. Én nem. Hiszem, hogy őket is meg lehet fogni, ki lehet belőlük hozni azt, amit a többiekből. Az biztos, hogy sajátos magatartásformát képviselnek. Ebben benne van az, hogy a hallgatóság egy része izomagyú-

aknak tartja őket, ők meg felveszik ezt a magatartást. Tehát ha engem bunkónak néznek, akkor tessék, tudok én bunkó is lenni. Nekem nincs rossz véleményem, sőt, inkább jól gondolok róluk. Gyönyörű referátumokat tudnak elmondani.

Az biztos, hogy egy töris csoporttal könnyebb dolgozni, hiszen ott elég néha utalni a dolgokra, de ott is akad negatív élmény. Van olyan, hogy valaki még összeollózni sem tud, érződik, hogy hol kezdődik és hol fejeződik be az, amelyet kiollóztott rész. Ha meg letetem vele a papírt, akkor pedig meg sem tud szólalni. És ez töriseknél jobban fáj, mint más hallgatóknál.

Kozák Endre

Alternatívák az erőszakkal szemben

Bár a Tű-ben néhány évvel ezelőtt jelent már meg hosszabb tájékoztató az AVP-ről, úgy gondoljuk, hogy az 1997. február 28-án lezajlott konferencia jó apropót ad ahhoz, hogy ismét foglalkozunk a témával. Egyrészt azok kedvéért, akik eddig még nem hallottak az AVP-ről, másrészt azok kedvéért, akik sokat tettek és tesznek a program meghonosításáért, működtetéséért.

Az AVP elnevezés az Alternatives to Violence Project kezdőbetűiből áll össze, aminek magyar megfelelője: **Alternatívák az erőszakkal szemben.**

Honnan ered ez a program?

New York állam börtöneiben 1975-ben kezdték el a konfliktuskezelő tréningjeiket a kvékerek. Ezekből fejlődtek ki a mostani tréningprogramok, amelyek már az AVP nevet viselik. A kezdetben csak a börtönökben végzett foglalkozások célja az erőszak szintjének csökkentése volt a börtönkörnyezetben, s az, hogy az elsajátított készségek birtokában a résztvevők a saját életükben is kezelni tudják az erőszakot. Később érdeklődni kezdtek a tréningek iránt más közösségi csoportok is. (Farkas Olga: Szemléletváltás. Szakemberek az örömtelibb mindennapokért)

A nemrégiben létrejött AVP Hungary Egyesület legfőbb célja, hogy Magyarországon is meghonosodjék ez a program.

Az egyesület tagjai tréningeket szerveznek, melyeknek célcsoportja tulajdonképpen nincs, hiszen bárki részt vehet ezeken műveltségi, társadalmi stá-

tustól, kortól és nemtől, vallástól függetlenül. **A tréningek globális célja a konstruktív magatartáshoz szükséges szemléletváltás és viselkedésváltás elősegítése.** Kicsit részletesebben ez a következőket jelenti: a konszenzuson alapuló döntéshozatal, a kreatív konfliktuskezelés, a nyílt kommunikáció, a szakszerű közösségépítés készségeinek a fejlesztése, az önbecsülés megerősítése.

A kulcsfogalmak: destruktív-konstruktív magatartás, passzivitás-aktivitás, tagadás-útkeresés, durva-felelős hatalom gyakorlása, agresszió-keativitás, diszharmónia-egyensúly, személyes hatalom.

Az egyes foglalkozásokon bevett módszerek: saját élményű, tapasztalati tanulás. Jól strukturált egyéni, páros és csoportos feladatok, szituációs játékok, stb. A résztvevők élettapasztalataira építve a hangsúly a saját belső erő kifejlesztésén van.

A tréning nem terápia, hanem hasznos és kellemes, sőt szórakoztató elfoglaltság. De emellett komoly munkával jár.

A felsőoktatásban Magyarországon elsőként a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola Neveléstudományi Tanszéke adaptálta az AVP programot.

A szegedi munkacsoport eddigi tevékenységét minősíti az, hogy az Első Magyar AVP Konferencia Szegeden került megrendezésre, méghozzá rangos meghívottakkal és a vártnál sokkal nagyobb résztvevői/érdeklődői létszámmal. Ezen rendezvény alkalmából jelent meg dr. Farkas Olga tanárnő (Neveléstudományi Tanszék) könyve „Szemléletváltás – Szakemberek az örömtelibb mindennapokért” címmel.

A mű alapvető kérdésfeltevése: **hogyan tanítható és tanulható a konstruktív magatartás?** A jelentős számú tréning tapasztalata, hiteles elbeszélések alapján a szerző arra vállalkozik, hogy lehetséges modellekbe fejezze ki a viselkedésváltás folyamatát. Vegyes életkorú, felnőtt és gyerek, főiskolai, egyetemi hallgatók, tantestületi, személyzeti kurzusok eredményei azt mutatják, hogy szakavatott irányítási stílussal, néhány alapszabály, jól koreografált kommunikációs és konfliktusmegoldó gyakorlatok segítségével a műhely bárhol kiépíthető. Az emberek

akarnak és képesek hatékonyan együtt dolgozni, közös célokat kitűzni és azokat elérni. A kötetet minden bizonnyal haszonnal forgathatják a módszerrel ismerkedő, azt gyakorló vagy alkalmazni kívánó pedagógusok, pszichológusok, szociális munkások, általában véve a segítő szakmában dolgozók.

A könyv szerzője 1996. december 17-én vette át a Magyar Tudományos Akadémia szegedi területi bizottságának székházában pályadíját, mint a magyarországi program egyik vezető trénerre. A díjátadón készült beszélgetésben (Délmagyarország, 1996. december 18., AVP – alternatívák az erőszakkal szemben – Örömtelibb iskolát! c. cikk, T.V.) a tanárnő magyarázatot adott arra a kérdésre, hogy hogyan kapcsolható egy börtönben kifejlesztett program az iskolához. Az a megdöbbenő valóság, hogy a legtöbb gyerek számára a börtön szinonimája az iskola, a mindennapok egyik legerőszakosabb intézménye.

Talán ennek a szomorú jelenségnek a felismerése vezet oda, hogy egyre több nevelőtestület jelzi igényét egy tanítási-tanulási folyamatban használható, mai iskolai életvitelbe beilleszthető továbbképzési programra.

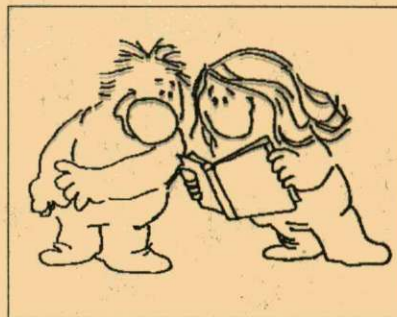
Ez azért is szükséges, mert személyiségkarbantartásra nemcsak a gyerekeknek, hanem a pedagógusoknak is szükségük van a túlterheltség, kifáradás és eltompultság veszélyének kivédésére.

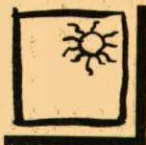
Ezeknek a céloknak és elvárásoknak az AVP program tökéletesen megfelel, mint ahogy azt a nemzetközi és hazai tapasztalatok is mutatják.

Azt hiszem, helye van a programnak főiskolánkon, hiszen:

„Pedagógiánk ott tart, ahol pedagógusaink” (Robert Gal)

szerk.: B.A.

• "Tükörbe nézek és iszonyú a látvány..."
/Geszt P./

Énképek álarcok nélkül

Biztos sokan látták azt a bizonyos Polaroid reklámot. Azt, amelyikben egy kissé pocakos úr egy szál törölközővel a derekán Elvist imitál a fürdőszobában. A tükör előtt. És nagyon tetszik magának az, amit lát. Vajon hány olyan ember van, aki ugyanezt elmondhatja magáról? Vajon ki mit lát, amikor tükörbe néz, és miért azt látja, amit lát?

A Timoteus Társaság ezekre a kérdésekre próbált választ adni márciusi 3-án, az Ifjúsági Házban tartott előadáson. A farsang aktualitásának alkalmából álarcokról esett szó. Minden olyan álarcról, ami nemcsak egyszeri viselet, hanem amit szinte egész életében hord az ember. S a mögötte meghúzódó, megbúvó énképről. Varga György mesélt arról, ki mit gondolhat, amikor tükörbe néz, és miért.

Tű: – Mit érthetünk az „énkép” szó alatt?

V.Gy.: – Az énképet talán legegyszerűbben úgy lehetne megfogalmazni, hogy ez mindannak az összessége, amit saját magamról gondolok, amit saját magammal kapcsolatban gondolok. Ez magába foglalja a motivációimat valamint azt is, hogy hogyan gondolok a világban elfoglalt helyemre, képességeimre. Tehát mindaz, ami velem kapcsolatban a fejemben van.

Tű: – Hogyan alakul ki egy emberben az énkép és milyen folyamatok lehetnek hatással a kialakulásra?

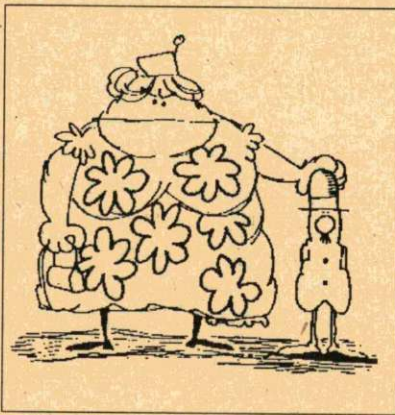
V.Gy.: – Két dolgot emelnék ki. Egyrészt családunk van, az a család, amelyben felnövünk komoly hatással van az énképünk kialakítására. Egy szeretetteljes, elismerő, biztató, pozitív családi környezetben felnövő gyermeknek nagy valószínűséggel pozitív, erős, egészséges énképe lesz. Egy olyan környezetben felnövő gyermeknek, ahol nem szánnak rá időt a szülők, ahol nem kap szeretetet, nem kap biztatást, elismerést, csak a kudarcaira figyelnek, és azért is inkább büntetést kap, ott nagy valószínűség-

gel egy sokkal gyengébb, sokkal visszahúzódóbb, sokkal kevésbé kiegyensúlyozott énképpel rendelkező gyerek fog felnőni.

A másik nagy környezet az a társadalmi értékrend, amiben felnövünk.

Tű: – Tehát a környezet nagy hatással van az énkép kialakulására.

V.Gy.: – Ebben a világban nagyon fontos, hogyan nézünk ki külsőleg. Tehát azok, akik hisznek abban, hogy ez az önbecsülésünknek az alapja,

azok akkor fogják jól érezni magukat, hogyha a világ értékrendjének megfelelnek. Hogyha nem, akkor értéktelennek fogják tekinteni magukat, csak a külsejük miatt, attól függetlenül, hogy milyen belső értékekkel bírnak.

Aztán az, hogy milyen teljesítményre képesek. Ez egy másik mérce, legalábbis a világ szemében. Nem azt tekintik, hogy valaki saját magához képest mekkora teljesítményt nyújt, hanem azt, hogy egy elvárással szemben meg tud-e felelni, vagy

sem. Egy másik ilyen tényező az, hogy milyen pozíciót foglal el egy adott közösségben, számít-e, figyelnek-e arra, amit mond, vagy sem. Ha meg tudunk felelni a külvilág elvárásainak, akkor értékesnek tartjuk magunkat, ha nem tudunk, akkor nem értékeljük önmagunkat.

Két dolog miatt sántít ez a dolog: az egyik az, hogy ezek az értékek múlandóak, tehát ha ma szép vagyok, semmi garancia nincs arra, hogy holnap is szép leszek, hogyha ma tudok egyfajta teljesítményt nyújtani, attól semmi garancia nincs arra, hogy holnap valaki nem nyújt ennél jobb teljesítményt; arra sincs garancia, hogy holnap is azt a pozíciót fogom betölteni, mint ma.

Tű: – Ha valakinek családi vagy egyéb hatások folytán negatív énképe alakul ki magáról, tehát nem tartja értékesnek magát, ezen lehet-e tudatosan változtatni?

V.Gy.: – Talán ez a legfontosabb kérdés, és ez az, ami miatt érdemes bármikor beszélni erről a témáról. Először is meg kell vizsgálni azt, mit gondol saját magáról. Tehát meg kell vizsgálnia a saját meggyőződését magával kapcsolatban; nem azt, hogy milyen dolgokat csinál, hanem azt, hogy mit tart igaznak saját magával kapcsolatban. Ha abból a meggyőződésből nem következik egy egészséges énkép, akkor el kell kezdenie keresni egy olyan értékrendet, amelyre lehet építeni. Én hiszem azt, hogy az egyik legnagyobb kihívás és legfontosabb kérdés itt ebben az egészben az, hogy elhiggyük, hogy ki lehet köszörülni azokat a csorbákat, amik az énképünkön estek akár a családuknak miatt, akár a környezetünk miatt. Van lehetősége minden embernek arra, hogy egy egészséges, magabiztos, kiegyensúlyozott, tetterkész emberré váljon. Például a személyiségfejlesztő tréningek, önismereti tréningek is ezt a célt szolgálják, de nem adnak minden kérdésre választ, minden problémára megoldást. Szükséges az, hogy mindenki eljusson arra a szintre, hogy saját magát értékesnek tartsa és ez egy józan értékítéletből fakadjon.

Árva Mária

KISHERCEG

Gyermekirodalmi rovatunk ehavi vendége Kozma Ágnes, a hódmezővásárhelyi Liszt Ferenc Ének-zenei Általános Iskola 6. osztályos tanulója. Magyartanára, Molnár Tünde biztatására Ágnes alábbi művével benevezett az ÍRÓ-DEÁK megyei vers- és novellaíró pályázatra. Érdemes volt, hiszen a „Humbaba” a novella kategóriában első helyezést ért el.

HUMBABA

Humbaba egy éves volt, mikor édesanyja meghalt. Az apja félisten volt, nem törődött vele, mert több ilyen „szerelemből” lévő gyermeke volt. Humbabát a nővére nevelte, Erug, aki imádta kisöccsét, fiának érezte. Humbaba első szava az volt, hogy mama. Ekkor Erug szemei könnybelábadtak. Örült is e pillanatban, de szomorú is volt, mert eszébe jutott édesanyjuk, Gilla. Gyönyörű nő volt, szép hosszú szőke haja, selymes hófehér bőre, sugárzó kék szemei. A halálát egy isten okozta kígyó képében. Megmarta és sok szenvedés után Gilla meghalt. Amikor Humbaba tizenöt éves lett, Erug férjhez ment Riongóhoz, a fák és a folyók istenéhez. Ekkor Riongó Humbabának ajándékozta a cédruserdőt, és ezt mondta:

– Király vagy, a cédruserdő királya! Vigyázz úgy a fákra, mint a szemed világára! Ettől a perctől fogva felnőtt vagy! A fákat meg kell védened. Ők a te gyermekeid, és te az apjuk vagy. Erővel ruháztalak fel, de evvel sohasem szabad visszaélned.

Humbaba ezt megértette és egész életében eszerint cselekedett.

Riongó egy év múlva egy favágó képében jelent meg, s a legszebb cédrusfa törzsére csapott baltájával. Egy szempillantás alatt ott termett Humbaba és mielőtt Riongó még egyet vágott volna a cédrusfa törzsére, Humbaba megragadta a kezét s így szólt:

– Ne bánts! Ő sem ártott neded. Több mint száz éves, tiszteld őt mint nagyapádat! Most megkegyelmezek, de ha még egyszer ezt teszed, akkor meghalsz.

Tizenhét éves korára Humbabának már egy egész hadserege volt. Egyik napon, amikor az erdőben sétált, egy kisfiú segélykiáltását hallotta. Egy síró nő egy kisgyermeket tartott a szakadék fölél.

– Ne tedd, mit ártott neked ez a gyermek?!

És ekkor elállt a lélegzete. A nővére volt, Erug.

– Mi a bajod evvel az ártatlan fiúval?

– Látomásom volt, ő Gilgames, meg fog ölni.

– Ez a csöppség?

– Igen ő, higgy nekem.

– Hogy tudna bántani engem ez a kiskölyök?

– Egszer megnő.

– Tedd le.

– Nem!

Ekkor Humbaba megragadta nővére kezét, s kikapta a gyermeket belőle.

– Többet ezt meg ne próbáld! Szaladj fiú, szaladj!

Nem hitt nővérének és gyorsan el is felejtette ezt a találkozást.

Húsz éves korában találkozott élete első, és egyben utolsó szerelmével, Sehenzivel. Egy egyszerű falusi lány volt. A cédruserdőben találkoztak, Sehenzi egy kismadarat mentett meg, aki kipottyant a fészkeből. Humbabát az első pillanattól hatalmába kerítette Sehenzi szépsége. Magas, karcsú, fiatal lány volt. Haja tűzvörös, göndör, szeme égszínkék, sugárzott belőle a gyengédség és a szeretet.

– Ki vagy te?

– Humbaba.

A lány Humbaba szemeit nézte. Azok barnák voltak és biztonságot, erőt, szeretetet sugároztak. Hallgattak és egymást nézték. Furcsa érzés kerítette őket hatalmába, mindketten ugyanazt érezték, s hangtalanul faggatták saját lelküket:

– Szeretem?

– De hisz alig ismerem.

– Bízzak benne?

És mindketten hangosan kimondták:

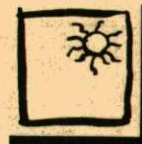
– Igen.

Egymásnak teremtették őket az istenek. Sétálgattak az erdőben, beszélgettek, meséltek magukról egymásnak. Észre sem vették, hogy órákon át voltak együtt. Mintha az ID megállt; vagy nem is létezett volna.

– Besötétedett, mennem kell – mondta Sehenzi és megcsókolta Humbabát.

– Holnap ugyanitt!

Egész végig figyelte őket Mortó, a halál istene, aki megölte Humbaba édesanyját. Szörnyű tervet eszelt ki. Másnap, amikor Humbaba elindult a talál-

kozóra, meglátta „Sehenzit”, és megölelte. A „lány” ölelése hirtelen szorítássá vált, Humbaba próbált szabadulni, de nem tudott. Összeesett és elájult. Mortó most Humbaba alakját öltötte fel és elindult, hogy találkozzon Sehenzivel.

– Ó, Humbaba – mosolygott Sehenzi „Humbabára”.

„Humbaba”, vagyis Mortó tigrissé változott, s megölte Sehenzit, aki sokat szenvedett. Mortó ezt elrettentésnek szánta.

Eközben Humbaba, amikor felébredt, rohanni kezdett a megbeszélthelyre. Tudta, hogy nem Sehenzi volt, akivel találkozott. Amikor meglátta szerelmét vérbe fagyva, térdre borult és ott zokogott mellette. Ezt kiáltotta, hogy regett bele az erdő:

– Megfogadom neked, Sehenzi, hogy megboszuszolom ezt.

S magában még ezt tette hozzá:

– Szívemben a TE helyedet, Sehenzi, senki nem foglalja el!

Felállt, karjába vette Sehenzi holttestét, a háza mellé vitte, ásott egy sírt, s eltemette. Vele együtt eltemette élete legfontosabb részét és a szívéből egy darabot. Ezután csak a munkájával törődött. Élete értelmét, Sehenzit elvesztette, csak a céderserdő maradt neki. Mortóval soha többé nem volt dolga.

Teltek az évek, Humbaba sokat gondolt Shenzi-re, az elmúlt évekre, egész életére.

Magányos, meggyötört ember lett.

Egyik este furcsa érzés kerítette hatalmába. Sokáig fennmaradt, de aztán elnyomta az álom.

„Mi ez a zaj? Vagy csak képzelődöm? Ki az? Válasz nincs. Kilépek az ajtón, Gilgamest és Enkidut látom.

– Mit akartok?

– Állj ki velünk, ha mersz, Humbaba!

– Nem ártottatok nekem, nem akarok titeket bántani.

– Tehát gyáva vagy?!

Nem is törődöm velük és elindulok befelé. Ekkor hirtelen belenyilallt valami a hátamba, tudom, hogy itt a vesztetem. Egyre jobban szúr és éget, mintha a pokol kénköves lángja perzselné a hátamat. Hátranézek és összerogyok. Nem, fel kell kelnem!...

Felébredtem, de még mindig éreztem a fájdalmat. Lehet, hogy öreg vagyok és az istenek így üzenték meg a halálomat. Nem tudom, de ötven éves vagyok, a hajam ősz, a homlokom mélyen barázdált. Nincs visszaút. De ha meg kell halnom,

meghalok. Nem félek Gilgamestől és Enkidutól. Ez a sorsom. A hadseregem elküldöm innen messzire, hogy ne tudjanak segíteni nekem. Kínok közt, sok szenvedéssel kell meghalnom. Így bűnömért megbocsátást kaphatok. De azért félek, mert nem tudom, mi vár rám. Utolsó erdőjáró utamra indulok, elbúcsúzom ettől a világtól. Csak azt bánom, hogy nincs gyermekem és feleségem. Sehenzi ... De ha lennének, ők is szenvednének velem együtt...

Azt sem tudom, hogy miért nyugodtam bele a halálba. Mert akkor mindig menekültem kéne? De a sors úgyis utolér. Itthon vagyok, utolsó órámat, utolsó perceimet élem. Félek. Bevallom félek, én Humbaba, aki eddig mindenkit legyőztem, legyen akár tizenöt erős ember. Hát megjöttek. Kimegyek és...

– Jó napot, Humbaba.

Nem szóltam hozzájuk, hogy kívánhatnak jó napot, hisz a vesztetem akarják.

– Jó napot nektek is, „barátaim”!

Enkidunak a szemei vérben forogtak. Gilgames úgy nézett rám, mintha már legyőzött volna.

– Miért jöttetek?

– Megnézzük, hogy vagy.

Na jó, ennek vessünk véget, megteszem az első lépést. Támadok. De ebben a pillanatban Gilgames megszorította a kezem. Nem próbáltam ellenkezni, Gilgames a szemembe nézett és nevetett. Enkidu bízta.

– Öld meg, ne sajnáld!

Enkidu engem azóta nem kedvelt, mióta összekaptunk egy...

Nem is fontos!

– Gilgames, ölj meg, nem fogok ellenkezni.

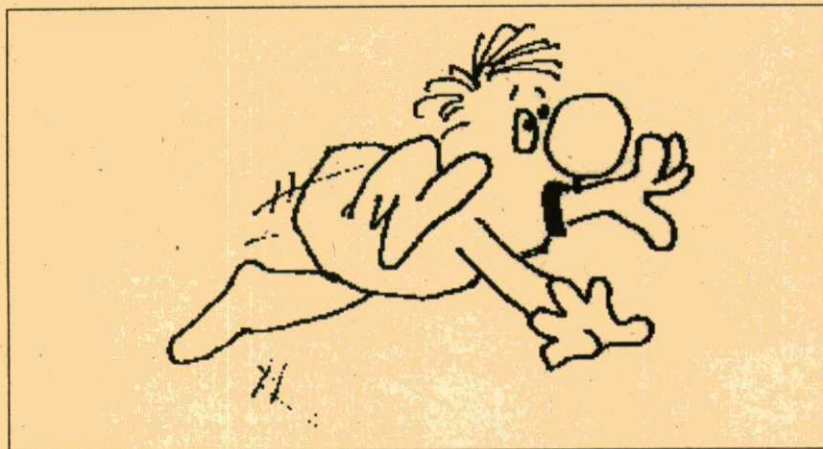
– Nem merem Humbaba, te a barátom vagy.

– Ha te nem teszed meg Gilgames, akkor majd megteszem én! – szölt Enkidu. A hosszúhajú vadember. Egy fejszét láttam a kezében. Félttem, remegtem, de szembenéztem a halállal, aki most akart elragadni, és kínos véget szánt nekem. A fejszét a hátamba vágta a vadember. Égetett mint a pokol kénköves tüze. Ez a tűz elemészt. Láttam, Gilgames arcán legördülnek a könnyek. Ez a tűz most szűrő fájdalommal változott. Most azt éreztem, amit más érzett halálakor, amikor megöltem. Bűnös vagyok, vétkeztem. A fájdalom egyre kisebb. Az istenek megbocsátottak. Gilgames, a király mellém térdelt. Lehunyom a szemem és követem a társaimat a túlvilágra. Már nem fáj semmi, fiatalabb és bölcsőbb lettem.

A Túlvilág egy része vagyok.

Bakiparádé

Gyakorló tanításon történt... avagy hiteles pedagógiai szituációk

Az alábbi történeteket az utolsó félévben kötelező három hetes külső iskolai gyakorlaton gyűjtöttem – ha még csak gyűjtöttem volna, de át is életem! Tanulságuk is bizonyára vagyon, de hogy biztatásul avagy elretentésül szánom-e „őket”, azt dönts el Te, kedves Tanárjelölt Olvasóm!

A majdnem-tanár alig-mesterként könnyedségével kérdezem meg azt a csupa vigyor, kamaszodó nyolcadikos kislányt, aki az óra végén az első padban hatalmasat ásít: csak nem vagy álmos? Erre közli, hogy tök fáradt, mert tessék elképzelni, éjjel kettőig olvasott. Én magyar szakom minden lelkesedésével kérdezném a nebulótól: na, és mit olvastál?, amikor a szakvezető tanár határozottan kiterel a teremből. Én nem értem a közönyét (a gyermekkel beszélgetni kell, kérem!).

A folyosón aztán a harcedzett tanár közli: el ne hidd, hogy olvasott.

Egy: ez a kislány aktívabb szexuális életet él, mint hárman együttvéve. Kettő: ha rákérdezel, elmeséli. Három: részletesen

Megtartottam az órát – nekem tetszett -, a gyerekek trappolnak kifelé. Ekkor eszembe jut, hogy még nem „írtam be” a naplót. (Is-

tenem, kisiskolás koromban mi-csoda rejtélyes rituálénak tűnt ez!) Persze, tollam az nincs, ezért kérek egyet egy aranyos kislánytól.

Töltögetem, töltögetem a naplót (óraszám, cím, aláírás, hiányzók, miegymás), mikor észreveszem, hogy egy kisleány közel hajolva bámulja a kezemet.

– Na, mi van, mi van, mi kéne? – kérdem kedélyesen. – Mit kíváncsiskodsz?

– Én nem kíváncsiskodok... – feleli meglepve.

– Hát akkor?

– Enyém a toll...!

Hogyan hívták Petőfi édesanyját? – kérdezem az ötödikesektől.

– Mészáros – feleli egy távoli hang hátulról.

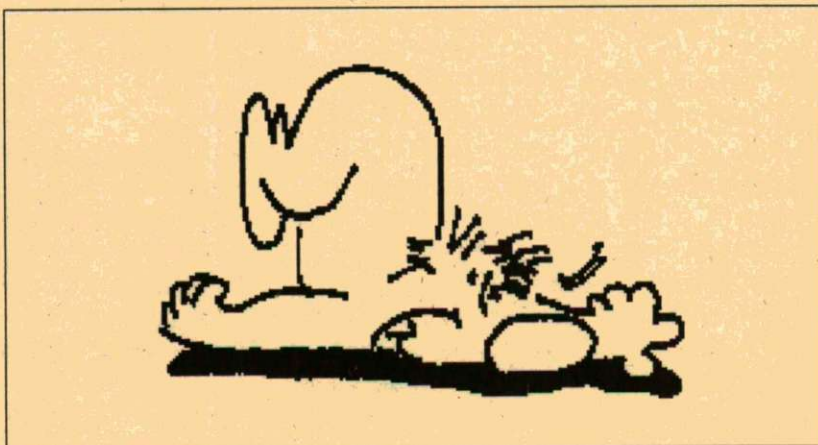
– Nem...! – helyesbíték – Az az apja volt ... (szünet) ..., illetve nem az apja ... (szünet) ..., az apja Petrovics volt ... (szünet) ... a foglalkozása volt mészáros. Már mint az apjának.

Szóval értitek, ugye?!

– Gyerekek – próbálok naívan erkölcsre nevelni a János vitézzel, – sokan helytelenül használják a paraszt szót. Nos, tisztázzuk!, Mi is az a paraszt?

– Cigány!! – kiáltja lelkesen egy ötödikes...

Herczeg Zsolt

Fészket rakott a Sasfiók

Mégpedig itt Szegeden. Ugyanis a Nemzeti Színház felfrissített társulata által színrevitt Rostand mű színpadi adaptációját tekinthetjük meg esténként a Kisszínházban. Én tíz percet és egy felvonást láttam a fent említett darabból. Hogy miért? Csak azon egyszerű malőr miatt, hogy az előadás hat órákor kezdődött, míg én a jegy megváltásával kiérdemelt helyemet háromnegyed hétkor foglaltam el a nézőtérrel eléggé elítélhető módon, a jegyszedő nénik kedvesen elnéző de kissé meghökkenett tekintetű kíséretében. Na nem magamtól voltam ilyen rettentően értelmes. Segítettek, de ezt inkább a barátság nevű intézmény okán nem forszírozom.

Így tehát a már említett időtartam alatt kialakult, illetve megfogalmazott véleményemet oszthatom meg ezen frás olvasóival. Azt biztos állíthatom, hogy mindezek ellenére jól és tartalmasan szórakoztam. Bár mélyen sajnáltam, hogy a címszerepet játszó Mészáros Tamás, aki addig egy szál ágyékkötőben tartózkodott a színpadon, éppen öltözködni kezdett, mire én is nézőjévé váltam az előadásnak. (Azt hiszem, a jövőben időt fogok szakítani az első felvonásra is.) De erősen szégyellném magam, ha csak ennek kapcsán írnék erről az egyébként nagyon tehetséges fiatal színésztől. Igaz, épp hogy maga mögött hagyta a Színház és Filmművészeti Főiskola padjait, kitűnő teljesítményt nyújt ebben a mind szellemi, mind fizikai megterhelés szempontjából könnyűnek egyáltalán nem mondható szerepben. Az általa megformált reichstadti „kis” herceg Ferenc neoritikus lázalomvilágban élő frusztrált kamasz figurája teljesen hiteles. Császár akar lenni, mert apja Napoleon is az volt és mert azt mondják neki, hogy császár lehet és mert naív. Mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a koronát ajándékba kéri Ferenc császártól, e kis szerepben is kiváló Király Leventétől, akit a

rendező (Zsótér Sándor) igencsak különös, de ebben az esetben meglehetősen találó elgondolással mikulásnak öltöztetett. Ha pedig van már egy mikulásunk, jár hozzá egy főkrampusz is. Akit itt ugyan Metternichnek hívnak, de ez nem jelent semmit, mert attól még minden jónak elrontója és fölöttébb rosszindulatú, kellemetlen ember. Minthogy ilyen, mi sem természetesebb, hogy a játékában egyre egyhangúbbá és modorossá vált Jakab Tamóniásra bízta Zsótér személyének megjelenítését.

No de hercegünknek nagyszámú ellenségei mellett akad bizalmasa is Flambeau Seraphin személyében, akit a macskaügyességű Kancsár József formált meg. Talán a neve előtt alkalmazott jelző kellően rávilágít arra, hogy e szerep alakításánál korántsem a nemlétező jellemformáló készségére, hanem akrobatikus képességére épített. Erre bizony szüksége is volt, hiszen a palota falait illetve későbbiekben (immár hanyattfektetve) a csatamezőt szimbolizáló vasszerkezeten való rohangálás során könnyen kitörheti az ember, azaz a színész a nyakát. (Mert arról a díszletről mindent el lehet mondani, de hogy egy életbiztosítás, azt nem.)

A többi szereplő alakításáról sajnos nem tudtam képet alkotni, mivel a rendező az időt a teret szétfeszítő keretek közé helyezte mondanivalójához csaknem az egész társulatot (úgy 5-6 ember maradt ki) felhasználta. Ezzel fordítottan arányos mértékben csökkent a szerepük, hogy alig jelennek meg, már ott sincsenek. Kivétel ez alól talán Camaróta grófnőt alakító Czifra Krisztina, akinek valamennyivel több lehetőség jutott. Ám azt nem mondanám, hogy élt is vele. (Habár ő is hőiesen kockáztatta életét a díszleten.)

Mindent összevetve Zsótér Sándor enyhén furcsa, de mindenképpen színvonalas Sasfiókot álmodott színpadra. Azt nem tudom, hogy Rostand mit szólna hozzá, de nekem tetszett.

MCMXCVII

• Színház(ba) az egész világ (universitas)!

Irány a West Side Story!

A JATE könyvtárban egy plakát: színházbusz a Vígszínházba a West Side Story előadására. Főszerepben Kaszás Attila. Rendező: Eszenyi Enikő. Utiköltség és színházjegy együtt 1000 forint.

Ennek mértékéről és módjáról a JATE kulturális titkárságán az illetékes, **Tajti Gabriella** mesélt: Ez csak egy ötlet volt: mi lenne, ha szerveznénk színházbuszokat? Mikor meghírdettük, egyből nagyon sokan jelentkeztek, kb. 4 buszra való ember. Sajnos csak 45-öt tudunk elvinni. Az ár azért olyan alacsony, mert pályázati úton a buszkielégítésnek egy részét sikerült megszerezniünk, és mivel az egyetemi busszal megyünk, ezért ez elég olcsó.

Minden hónapban vagy legalább kéthavonta szeretnénk indítani színházbuszokat. Most próbálunk jegyet szerezni a Dzsungel könyvére.

Ezt most csak JATE-soknak és SZOTÉ-soknak szerveztük, de ettől függetlenül a következőt lehetne Universitas szellemében. Ha a JGYTF-en a Kulturális Titkárság is támogatná ezt valamennyivel, együtt fizetnénk a buszt. A közeljövőben szeretnénk a HÖK-elnököt, Jancsák Csabát felkeresni ez ügyben. Ha ez sikerülne, több buszt lehetne indítani, mert 45 fő nagyon-nagyon kevés.

Egyébként a JGYTF-esek is nyugodtan jelentkezhetnek, nem küldünk el senkit.

MARA

GUZSALY MARTIUS

március havának
népszokásai

*„Éjt a nappal egyenlíti ki
Linus és Benedek,
Tamás és a Keresztelő
napfordulót hoz neked.
Kelemen ád telet,
Pétertől jó a kikelet,
Nyárral indul Orbán,
Ősszel Szimforián.”*

A hónapot régen tüzes ifjú személyesítette meg. Marshoz illően sisakban, vörös és fekete ruhában ábrázolták vállán szárnyakkal. Jobbjában a Kos jelét tartotta virágkoszorúban, baljával serleget emelt, mely színültig tele a mediterrán tavasz termé-nyeivel.

Március 21-e a csillagászati tavasz kezdete. Ezen a napon a Nap az Egyenlítő magasságában halad át az égen. A nappal,

valamint az éjszaka hossza az egész földgolyón egyenlő.

A hamvazószerdától húsvét vasárnapjáig tartó időszak böjttel telik el, s ilyenkor tilos a mulatozás. Az ország több vidékén szokásban volt, hogy zsíros edényeket hamvazószerdán elmosták, és csak húsvétkor vetették őket elő. A húsvétot megelőző pénteken a keresztények megemlékeztek Jézus kereszthaláláról. Ezen a napon szántani nem szabadott, mert e napon Jézus a földben volt.

A nagyhét utolsó napja a nagyszombat. Nagyszombati szokásokhoz tartozott régen a tűzszentelés. A szentelés védelmet nyújtott rossz idő, szerencsétlenség és a tűzvész ellen. A tűzszentelés délutánján megszólaltak a harangok. E napon a lányok, asszonyok körülseper-tek a házat, hogy a békák ne környékezzék meg.

A tavasz igzai nagy ünnepe a húsvét. A kereszténység ezen a napon ünnepli Krisztus feltáma-

dását. A húsvéti szertartásokhoz tartozik a sonka, bárány, kenyér és a tojás megszentelése. A megszentelt ételeket és maradékaikat mágikus tárgyként becsülték. A megszentelt sonka csonját kiakasztották a gyümölcsfára, hogy az sokat teremjen. A húsvéti ételek morzsáját is megőrizték, s nyáron verebek kártevése ellen kereszt lakjában meghintették vele a gabonaföldeket.

Húsvét második napja, hétfő a húsvéti locsolás, másutt a húsvéti korbácsolás ideje. A gyermekek megajándékozása (a nyuszi által hozott tojás) újabb eredetű szokás. A húsvéti bál pedig az egész ország területén divatos volt.

Összeállította: Sormány Tünde

Felhasznált irodalom:

Jankovics Marcell:
Jelképkalendárium
Szakál László:
Régi ünnepek

Március

Valami készül.

Forrong a világ.

Vizét nyögi most medre a Tiszának.

Hol száraz lábbal lépdelsz egykor,
másszor uszadék és arany homok lebeg ott.

Több és más már a madárdal is.

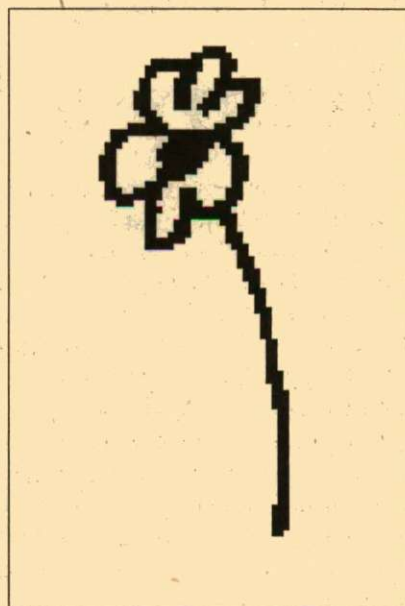
Apró bogarak, pókok bújnak elő sorra
sötét faleveleken melegedni, szívni be az áldott sugárzást.

Nappal friss és meleg a levegő, lehet nagyokat sétálni
de éjszaka dér csípi még a füveket és hártyás lesz a víz.

A szegedi naplementéknek nincs párja.

Az ég kékjében úszó kósza felhőket csak a szegedi alkony tudja varázssos ecsetével
olyan eleven-mélybíbor színűre festeni,
amilyen egyébként csak meseországban létezik.

Barna György

4500 VERS MÁRIÁTÓL KRISZTINÁIG

– Megjelent az új Hét évszázad –

Nemrég került a könyvesboltokba a „Hét évszázad magyar költői” című antológia, melyet Kovács Sándor Iván, Lakatos István és – közreműködőként – Németh G. Béla szerkesztett. Ahogy a címből is kitűnik, a kötet az – 1300-as évek végén keletkezett – első ismert magyar verstől egészen napjainkig számba veszi költészetünk legjobb – vagy pontosabban legjobbnak vélt, ítélt, alkotásait: így összességében „irodalmunk 620 jelesének hozzávetőleg 4500 versét, versrészletét ajánlja az érdeklődő olvasók figyelmébe”, majd’ 2600 oldal terejedelemben. A szerkesztők az elkészült antológia jellemzőit leginkább a „Hét évszázad magyar versei” című válogatás kritikájaként, bírálataként fogalmazzák meg, s mielőtt az új kötetről beszélnénk, vessünk egy kurta pillantást a magyar irodalom korábbi gyűjteményeire.

A legrégebbi antológiát Cselkó István állította össze még az 1800-as évek elején. Ebből a századból érdemes megemlíteni ezen kívül Toldi Ferenc, valamint Endrődi Sándor gyűjteményét. Századunkban pedig nem kisebb személyek, mint Weöres Sándor – kötetének egyébként „Három veréb hat szemmel” a címe –, Horváth János vagy éppen az irodalomtörténeteiről mindenki számára ismert Szerb Antal szerkesztett ilyen versgyűjteményeket. Az ötvenes években azután a politika az irodalomban is kifejtette „áldásos tevékenységét”, s legfőbb vágya volt kiadni egy olyan kötetet, melyben minden magyar olvasó számára világosan látszik, hogy költészetünk „már kezdeti témáiban is elsősorban politikai költészet”, s benne végig a legfontosabb téma nem más, mint az idegen hódítók és elnyomók elleni harc. Az 1951 és 1979 között öt kiadást megélt „Hét évszázad magyar versei” – mert róla van szó – ennélfogva nem győzte „domborítani” Petőfi, Ady és József Attila forradalmi hagyományait, teljesen leszűkítve és ezáltal félreértelmezve őket. Jóllehet – s ennyivel mindenképpen tartozunk az igazságnak – a későbbi kiadásokban ez a szemlélet fokról fokra halványodott, de így sem tudunk megbocsátóan elmenni olyan szerkesztői baklövések mellett, mint Dsida Jenő kihagyása, velejükig oszályharcos múltú dilettánsok bevétele, vagy például a nép(!)daloknak a következő „gyöngyszemmel való zárása: „Gyertek lányok, öltözzetek fehérbe, / Szórjunk rózsát Rákosi Mátyás elébe”.

De sokat zsörtölődni – azt hiszem – ezen már nem is kell, hiszen megjelent az új kiadás, a felfrissített, átrostált változat, mely csak nevében emlékeztet elődjére. Minden tekintetben gigantikus vállalkozás, s méltán nevezheti magát hét évszázad magyar költészetének bibliájának.

(A kötetet egyébként tetszetős bibliapapírra nyomtatták, melynek az a hátránya egyfelől, hogy még drágábbá teszi a könyvet, másfelől pedig az, hogy elég könnyen szakad, s ezért igen óvatosan kell lapozni.) Ami a tartalmát illeti: többszáz költő több ezer alkotása irodalomtörténeti korszakok, s azon belül a szerzők születési ideje szerint sorba rendezve: így legelől a névtelen szerzőségű Ómagyar Máriasíralom, melyet voltam bátor elrejteti a címbéli Mária keresztnév alatt. S akkor oldjuk is fel rögvést a másik keresztnévet, mely a kötet – sorrendben – legutolsó szerzőjét, Tóth Krisztinát rejt.

A szerkesztők úgy döntöttek, hogy – ellentétben jónéhány elődjükkel – antológiájukban megpróbálnak napjaink költészetéről is képet nyújtani, s mindazokat, akik a tavalyi évben már harminc évesek voltak – így a fent említett költő is, aki életében talán most először örült a korának –, s természetesen kiérdemelték munkásságukkal, szerepelhetnek a kötetben. Másik pozitívuma szerintem a gyűjteménynek az, hogy nem kizárólag a legjobbakat mutatja be, hanem – leginkább a XIX. századig – azok holdudvarait is, hiszen írja Lakatos István – „a költészet körvidékét korántsem csupa hegycsúcs koszorúzza; rétjei, dombjai, barátságos völgyei is vannak”. Sokszor a nagy költőket sokkal kevésbé értenék meg vagy éppen becsülnék, ha nem ismernék elődeiket, kortársaikat vagy akár epigonjaikat.

Ajánlom tehát mindenkinek ezt a könyvet ... no nem elolvasásra, sokkal inkább olvasgatásra, böngészésre. Barangoljatok bátran ebben az antológiában, mely olyannak tetszik nekem, mint egy hatalmas vár, amelynek minden szobájában egy-egy költő lakozik, s mendegyik „a maga kezéből írt”, de más által válogatott vers-előételével csábít a további táplálkozásra: ha ízlik az, amit ettünk, nincs más dolgunk, csak beljebb lépni a nekünk tetsző szobába – azaz alaposabban megismernedni az addig akár teljesen ismeretlen költővel –, ha pedig nem, nyugodt szívvel átléphetünk a magyar költészet hét évszázadának egy másik korszakába, egy másik költőhöz, mert – s ezzel nem minden tízmillió lélekszámú nép büszkélkedhet – van jó költőnk bőven: van hova barangolni.

Az elején említettem néhány tájékoztató jellegű számot, zárásként álljon itt egy megkerülhetetlen: a könyv ára 5900 forint.

Füvesi Sándor

Hét évszázad magyar költői
TEVAN KIADÓ Békéscsaba
1996

Fekete Kálmán: Első magyar blueskönyv

Alexandra Kiadó

„E könyvet talán nem nekem kellett volna megírnom. Hogy mégis én tettem, annak rém egyszerű oka van. 1995 őszén nagyon ráértem. Továbbá egy riportkönyvhöz nem szükségeltetik szépirodalmi kvalitás, elég mindössze elbeszélgetni az érintett előadó-művészekkel. ... Van valaki hazánkban, aki nálam sokkalta jobban ért a műfajhoz. Nemes Nagy Péter blueskutatónak, a Magyar Blues Társaság elnökének kiadásra kész kézírata pihen otthonának egyik szobájában, amely mű az egyetemes BLUES-történetét dolgozza fel. Éppen ezért döntöttem úgy, hogy e könyvben kizárólag a magyar BLUES-élettel foglalkozom.” Magyaráz és mentegetőzik a szerző könyve bevezetőjében, a 'blues' szót minden előfordulásor csupa nagybetűvel írva. Igazából nincs oka semmi bocsánatkérés-félére, hiszen korrektül vitte véghez azt, amire vállalkozott. Szóra bírta a pályatársakat, lévén maga is blues-zenész: a PMD Blues Band vezetője. Többnyire a közös gondok, problémák nyomvonalán rajzolódik meg az egyes muzsikások pályáíve, személyes sorsa és egyénisége. Fekete Kálmán jól irányzott, de semmi esetre sem tovakodó kérdései és a határozott

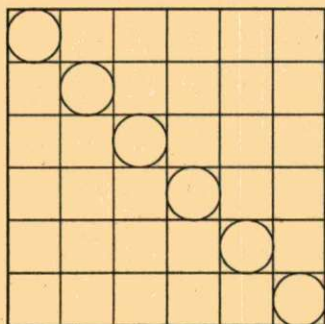
válaszreakciók a biztosítéka, hogy a riportanyag lehetőleg a maximumot hozza ki magából. Hogy közeli példánál maradjunk: az itt megírt 19 oldalból többet tudhatunk meg Hobóról, mint amennyi Hernádi Krisztina „Miért szeretünk, HOBÓ?” című könyvében összesen kiderül róla.

Az Első magyar blueskönyv a bevezetőtől eltekintve öt fejezetből áll: az akusztikus blues, a rhythm and blues, a klasszikus (nagyvárosi) blues, a rock-blues muzsikásai, valamint a jazz-blues kutatók, szervezők és médiaképviselők portréiból. Az akusztikus blues reprezentánsainak sorában nyilatkozik a szegedi Rambolin Blues Trió és az ex-szegedi Tóth Anetta. Utóbbi túlzott szerénységgel hallgatta el a Dr. Valter and The Lawbreakers kazettáin való közreműködését. Szeged másik ismert bluescsapata, a Blues Bell pedig a klasszikus (nagyvárosi) irányzat fejezetében kapott helyet. Az amúgy tekintélyes, 530 oldalas munka szinte maradéktalanul átfogja a magyar bluesélet egészét. A hiányzó (általam készített) listáján a CD-t készített énekesnő, Dorogi Barbara, a „kazettatulajdonos” hódmezővásárhelyi Faktor

együttes és a szerző által is észrevételezett Tóth János Rudolf áll. Fekete Kálmán nem rangsorol, nem minősít, de nem vetem a szemére. Talán nem is az ő feladata, alkalmasint megteszi utána más. Kálmán kitűnő muzsikás, aki átérzve hiányát, „mellesleg” könyvet írt. Amit viszont látni szerettem volna ebben a kötetben – éppen az elsőség okán -, az egy magyar blues-diszkográfia. Itt-ott találunk ugyan hangzóanyagokra való utalásokat, de néhány kivételtől eltekintve csak érintőlegesen. Az egyébként körültekintő, mindenre odafigyelő szerző még egy apróságot mulasztott el, mégpedig saját együttese házatájáról. Nagy ritkaság, hogy egy zenekarban két apa is együtt muzsikál a saját gyermekével. Érdekes lett volna ezt a nem hétköznapi (munka)kapcsolatot a kétféle aspektusból megvilágítani, de ez már tényleg a fától az erdőt, illetve – részemről – a kákán is csomó esete.

He ezektől a nüanszoktól eltekintünk, elmondhatjuk: rendkívül érdekes és olvasmányos forrásmunkát tanulmányozhatunk Fekete Kálmán jóvoltából, a blues első évtizedének történeteiről.

olasz

Hat plusz egy

Írd be az ábrába vízszintesen a hat megfelelő szót, és a megjelölt átlóban kialakulus egy ismert magyar politológus vezetékneve.

Meghatározások:

1. vörösesfehér fémfényű elem
2. keresztezéssel létrehozott
3. nézőtéri páholy
4. muskotályszőlőből készült, erős, édes, spanyol csemegebor
5. ásványolaj lepárlásából maradt sötét, sűrű folyadék
6. magyar költő

Juhász Gyula

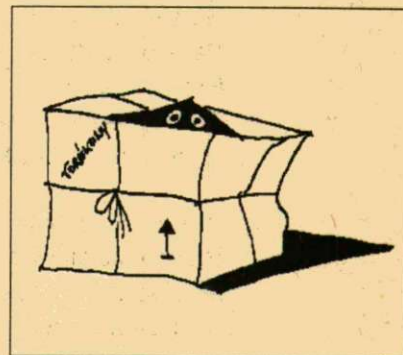
Minek szaladtok el...

Minek szaladtok el ti szépek?
Te pillanat, te álom, te élet,
Minek szaladtok el ti?

Minek fájt oly nagyon a lelkem,
Mikor a legszebb lányra leltem,
S mért nem merek feledni?

Minek oly szép a lány, az álom,
Hogy félek tőle, ha megtalálom,
Hogy nem merek szeretni?

Mért von felé hiú, vad áram,
Hogy megtaláljam, hogy megimádjam,
S ne merjem megszeretni?

Románc

Ülünk és beszélgetünk. Néha a kezem hozzáér az övéhez, de nem rántja el. A lábunk is találkozik időnként a kis helyen, de ez is természetesnek tűnik. Gyakran nézek a szemébe. Ha közel hajolok, hogy mutassak valamit az egyik fényképen, vagy beleolvassak én is abba a könyvbe, amit épp leemelt a polcra, érzem parfümének az illatát. Nem illatfelhő, csak amolyan diszkrét vadítás. Hasonló a kamionok hátulján lévő „ha ezt el tudod olvasni, már réggen rossz” – szerű feliratokhoz. Mintha csak nekem szólna – és nekem is szól. Tudom. Ezt tudom. Amit nem tudok az az, hogy mit akarok.

Aztán a pillanat tovaszáll. A beszélgetés folytatódik, de a varázshíd már visszarpöngent az égbe. Mint mindig, ha túl sokat habozunk. Nem vagyok bánatos. Mint ahogy nincs is miért. Az alkalom vissza fog térni.

Kinyitjuk az ágyat, lefekszünk ruhástul a hálózsák alá, de semmink nem ér egymáshoz. A hátán fekszik, csak a száját nézem, érzem a szagát, közel vagyok hozzá, megcsokolhatnám talán, de tétovázok. Aztán egyszerre elhal a szó, és csak nézünk egymás szemébe, hosszan, kutatva, álmodozva, elvarázsoltva.

– Mire gondolsz most?

Zavartan elfordítom a fejem. Az órára esik a tekintetem.

– Hogy mindjárt menned kell.

Megint elmerülünk egymás tükreiben.

– És te?

Most ő fordul el.

– Nem tudnám megfogalmazni.

– De mégis?

– Hogy szép az élet.

Hallgatunk egy kicsit.

– Ez nem igaz, ugye? – kérdem végül.

– Deee... Ez volt a lényege.

Megelégszem a majdnemmel, a legközelebbel, azzal, hogy csak rajtam múltott minden, mint a vadász, aki már célkeresztbe fogta az őz fejét, de nem lő, csak gyönyörködik, élvezi, hogy kezében a döntés, ő a sors, egészen addig, míg az állat össze nem rezzen valami zajra, s el nem iramodik.

Az ágyán fekszem, hallgatom, ahogy beszél. Szeret beszélni. A száját nézem, elzsongít a hangja közben. Feláll a székről matat valamit az asztalon – a történetet nem hagyja abba -, majd odaül mellém az ágyra. A keze az enyémhez ér, érzem a vibrálást az ujjában. Lassan felülök, a csuklóm végigsimítja az alkarját. Most már a szemét nézem. Elhallgat. Kérdez valamit, de már nem hallom, túlléptem a szavakon, csak bólintok. És újra itt a pillanat, érzem, ahogy a furcsa ismerős deja vu eluralkodik rajtam. Meg kéne állni, de már nem tudok, arra ocsúdok, hogy kimerülten fekszünk egymás mellett, és a csillagokat nézem a maszatos ablaküvegen át, ő pedig arról beszél, beszél, beszél, hogy miért nem engedett mostanáig közel magához.

Illés Róbert

Sötét éjjel, fakón világító csillagok
Vágytól fűtött remegve ballagok
Érzem itt az idő, s egygyéválok az árnyal
Félek, megint találkozni fogok egy lánnyal
ha bekövetkezik, nincs remény...

Villog a fény, hosszú haja csillogva száll
S ott táncolok vele, nincs visszaút már
Ajakai szétnyílnak, s gyöngyözőn rám nevet
Az izgalom lassan birtokba veszi testemet
sorsát senki sem kerülheti el.,,

Keze a kezemben, szinte lebegve jár
Feje a vállamon, majd hirtelen megáll
S én csókolom sorra ajkait s szemét
tudom, nemsokára ő is elveszti az eszét
lassan minden megváltozik majd...

Ahogy belépünk az ajtón, nem bírjuk tovább
Remegve szakítjuk le egymásról a ruhát
A könnyű anyag testéről recsegetve szakad
Körmei nyomán bőrömön vérpatakok fakad
az idő egyre lassabban vándorol...

Egyszerre feszülünk ívbe mámorunk csúcsán
S szorulnak meg ujjaim hófehér nyakán
Teljesen eltűntek szívemből az érzelmek
Szemében ekkor vert tanyát a rettenet
újabb lélek hamvadt el a vágy tűzébe...

Teste meztelen hever a parton egy pad alatt
Körülötte néma csend, csak a vakuk villognak
Újra itthon, fáradtan fekszem az ágyon
Egy időre sikerült túladni a gyilkos vágyon
az árny most jóllakott, s szedereg...

Jean Mare

JUHÁSZ GYULA

A SZÍNÉSZ HALÁLA

Alszik. A maszkja már halotti maszk,
Mely némán a nagy semmiségbe dermed,
Nem fog jelezni már vágyat, vigaszt,
Töprekedést és tomboló szerelmet.

Száz arca volt. Mindig más, mindig új,
Övé volt minden mosolygás, kesergés,
Most minden arc szelíden elsimul,
S az arcon nem marad többé jelentés.

Ez az igaz. Most ő maradt maga.
A deszkák fénye mind elhamvadott.
Négy deszka közt az ősök fény ragyog.

Ez az igaz. Eltalált haza,
Hol nincs zaj, taps, szín, álgyász, álvigasz,
Ahol örökké minden egy s igaz.

JUHÁSZ GYULA

AZ ÉLETEMET...

Az életemet kérném tőled, ó Sors,
Mert elrabortad szép életemet,
Nem követelhetem, mert nagy robottól
Aléltan, szolgálád vagyok már neked.

Ó, egykoron, főséges májusában
Nagy indulásnak: szabad voltam én,
De akkor, remetéje mély magánynak,
Az életről csak mesét tudtam én!

Tömjénes és könyvtáras ifjúságom
Tűnt idejére úgy néz tört szemem,
Mint hervatag kertekre vézna várrom,
Az ifjúság legenda csak nekem!

Az életemet kérném tőled, ó Sors,
A szürke órák mély, holt tengerén
Egy piros alkonyt, mely tűnő, de csókos,
E tájról így, ó, hogy menjek el én?

Az üdv, a rózsza, a boldog majális
Mind, mind ígéret, mely nem teljesül,
Könnyezve vár a korai halál is:
A sírok ormán késő a derű!

JUHÁSZ GYULA

JUHÁSZ GYULA

A HULLÓ CSILLAGOKHOZ

Nem szeretem a lomha fényeket,
A csillagot, mely álmosan ragyog,
Ti vagytok az én örömöm látványa,
Meteorok a fehér éjszakába:
Suhanjatok csak és zuhanjatok,
Ti züllött csillagok!

Az égi rónán csöndes nyáj legel,
Eónok óta hallgatag ragyog,
– Ó hulljatok hát, út utat mutatva,
A szent mélységbe fényeket juttatva,
Suhanjatok csak és zuhanjatok,
Ti hulló csillagok!

Békét hazudik a csillagvilág,
A lusta álmok éjjelén ragyog,
– Csak rajta, rajta hát kiver, bukott raj,
Az éjbe, mélybe termő fénycsókokkal
Lobogjatok csak és robogjatok,
Ti bátor csillagok!

ALVÁS ELŐTT

Esténkint – régi keresztény szokás volt –
Számot vetek a lelkiismerettel:
Mit tettél ember, mit vétettél ember?
És mit nem tettél ember, most felelj?

Csordultig mindig a szív, e nagy kehely.
Mit tettél ember? Fölkeltél vidáman
És álmosan, mert minden áldott reggel
A régi vágy von: kelni napkelettel.
Azután mentél, mert az élet: menni,
Egy célhoz menni, célnál sohse lenni.

És mit vétettél ember? Ember voltál,
S embernek lenni: siralmas való már
És dicsőséges. Mint a csillag csillag
S a rög csak rög, az ember is csak ember.
Aludj hát szépen, és kelj napkelettel,
Amíg az élet mégis tűrhető,
Míg ébredésre kedv van és erő.
S ha csókokat nem is csókolhat ajkad,
De új ígét még mondhat, és ha lankadt
Szegény karod az ölelésre, lelked
Ölelni tud jövőt, világot, embert.

JUHÁSZ GYULA

MÉGIS OLY SZÉP...

Mégis oly szép az élet. Tört kehellyel,
Melyből minden öröm s erő kiömlött,
Tört karddal, mely csúfos kudarcba tört el,
És ellened fordult, ó, bús legyőzött,

Mégis oly szép az élet. Tört virággal,
Mely néked nyílt, s elhervadt, mint a lelked,
És tört zászlóval, melyre írva: Bánat,
S mellyel vert életed eseng kegyelmet,

Mégis oly szép az élet. Mégis oly szép,
Fölötte kék sátor a csillogó ég,
Alatta tarka szőnyeg az őfők föld.

Oly szép az élet! És oly bő kegyelme,
Enged, hogy élj, szegény, szomorú ördög,
Ég és pokol reményétől elesve.

JUHÁSZ GYULA

ÖNARCKÉP

Fejemen a formák hiába vívtak,
Rút lett az arcom, nyúlt a koponyám,
S e bánatos kaosz között a csillag,
Két nagy sötét szem ragyog fényt reám,
Hogy lángjánál a kín és kor redői
Annál mélyebb árnyékot vessenek,
Ó, arcom gúnyos és bús, és ti ősi
Emészthő tüzek síró ismerősi,
Harcok húnnyó világa: szép szemek!

A TÚ tudományos alapot sem nélkülöző tesztlapja

Különböző színekkel húzd össze a klónpárokat.

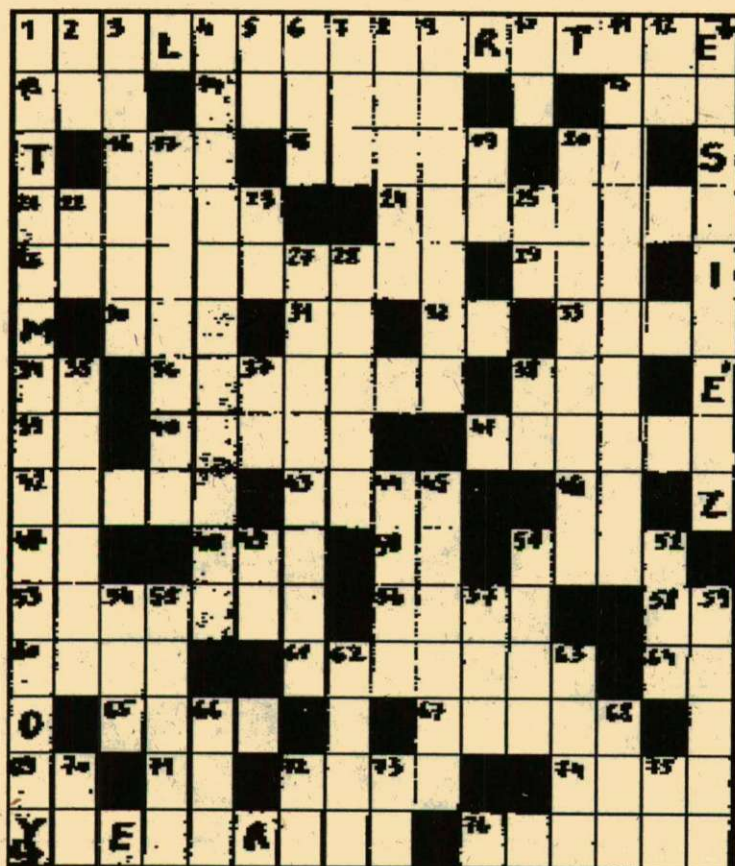

A helyesen kitöltött lapokat várjuk a szerkesztőségben. Jelige: DOLLY

Rejtvény

A megfejtés H. L. Mencken amerikai újságíró aranyköpése.

VÍZSZINTES

1. A megfejtés 1. része
13. Esőn álló
14. Hivatali utasítás alsóbb szerv felé
15. ... Nagy Mária (színésznő)
16. Fejen lévő szőrzet
18. Becézett férfinév
20. Kettős betű
21. Tolás
24. Ellene voksol
26. Lezár
29. Idős bácsi
30. ... Poetica
31. 2/3 zab
32. Létezik
33. Mitológiai alak
34. Régies kettős betű
36. Verejtékezésre hajlamos
38. Ilona, becézve
39. Mértékegységrendszer
40. Válogatott labdarúgó (István)
41. Kenyér vágása
42. Vegyület
43. Orosz tó
46. Kofa egyenmű betűi
47. Dárda eleje!
48. Kamionjelzés
50. Orosz igen
51. Nemzetközi szervezet
53. USA-tagállam
56. Korai gyümölcs
58. A túloldalra

60. Mely helyre,
61. Vízi sportot űz
64. Protaktínium vegyjele
65. A legkisebb értékű magyarkártya
67. Házat bérlők
69. Libahang
71. A nagy varázsló
72. Munka, zsargon kifejezéssel
74. Házastárs
76. Másik irányba

FÜGGŐLEGES

1. A megfejtés 3., befejező része
2. Határozott névelő
3. Autóbusz-szerencsétlenségéről ismert falu
4. A megfejtés 2. rész
5. Magad
6. E.I.P.
7. Trombitahang
8. Francia filmrendező (Louis)
9. Túlso partra jutás
10. Gyilkol
11. Les is van ilyen
12. Szobabelső!
17. Kettős földrészt
19. Ozmium vegyjele
20. Francia császár volt
22. Fordított kettős betű
23. Szelén vegyjele
25. Szakmabeli!
27. Nem az eszűkről híres állatok
28. Horvát város
35. Haját összekuszáló
37. Azonos betűk
38. Aroma
44. Kikötőváros
45. Földön hasaló
49. Mutatószó
51. Ritka férfinév
52. Rossz tojás
54. ... Gardner, amerikai színésznő volt
55. ZTE-futballista (Zoltán)
57. E.Z.A.
59. Húsféleség
62. Magasra nyújt
63. Piaci árus
66. Ruhát készít
68. Kapni szeretne
70. Ellenben
72. Alkotás
73. Levéltávirat rövid.
75. Azonos betűk

Az 1997. évi
munkaszüneti napok
körüli - a naptár szerinti
munkarendtől való eltéréssel
járó - munkarend a következő:
április 26. szombat munkanap,
május 2. péntek pihenőnap.

Kiadja: JGYTF
Hallgatói Önkormányzat

Főszerkesztő:
Baranyai Anikó

Szerkesztők:
Herczeg Zsolt, Kunstár Tünde,
Pecsenya Ágnes

Tű

Fényszedés:
Pecsenya Ágnes

Nyomda: SZOTE Nyomda

Készült 1500 példányban

Lapzárta: 1997. március 13.